Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Leipzig

1960

STATENS PÆDAGOGISKE STUDIESAMLING

Lokaleforholdene har i
år nødvendiggjort, at
translokationen
begynder kl. 10
— gudstjenesten kl. 9.

Vi håber, at denne
forandring ikke vil
forhindre den sædvanlige
store tilslutning.

GRINDSTED KOST- OG REALSKOLE

Beretning om skoleåret 1959—60

58. SKOLEÅR

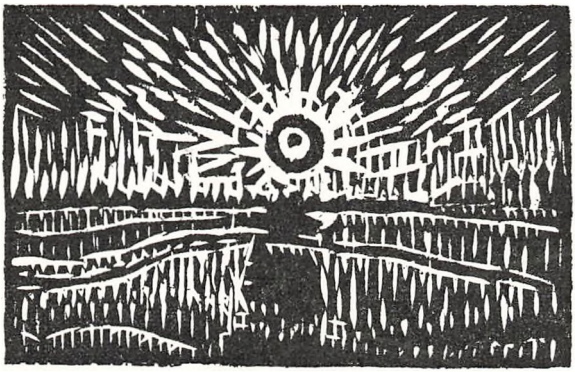

Henvendelser og forespørgsler kan bedst finde sted i kontortiden hver skoledag kl. 13,30 – 14,30. Anden tid kan aftales pr. telefon

SKOLENS TELEFONER:

Skolebestyrer *Svend Hoirup:* Grindsted nr. 40
Fru *Karen Hoirup:* Grindsted nr. 40
Inspektor *Krogsgaard:* Grindsted nr. 220

Luftbillede af skolen, april 1957

Årsfesten

Lørdag den 25. juni 1960.

Kl. 9,00 Gudstjeneste i Grindsted Kirke ved sognepræsten.

Kl. 10,00 Translokation og skoleafslutning på »Grand Hotel«.

Kl. 19,30 Samles dimittenderne, forældre og gamle elever ved kaffebordene i teatersalen på »Hansens Hotel«. Herefter dans til kl. 1.
Vi slutter som sædvane ved bålet ved Tronsøen.

Grindsted Realskole, i maj 1960.

Svend Høirup	*Fru Karen Høirup*	*Niels Krogsgård*
skolebestyrer		inspektør

Det nye skoleår begynder den 17. august 1960.

Skolefesten 1960

afholdes den 25. og 26. november. Som sædvanlig bliver festen for gamle elever lørdag. Den af formanden, Tage Grunnet, omtalte »venskabsfest« 11. febr. 61. Afgangsklassernes klubfest er fastsat til sidste lørdag før påske.

Gamle elever er altid velkomne til at overnatte på skolen, men bedes medbringe sovepose.

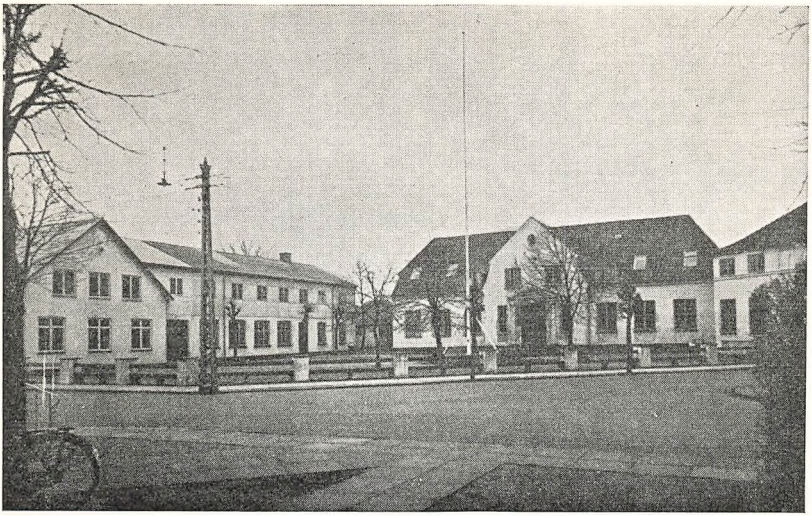

Grindsted Kost- og Realskole

er oprettet som privatskole i 1902 og har siden 1917 haft ret til at dimittere til Almindelig Forberedelseseksamen (»præliminæreksamen«). I årene 1917—56 har 1190 elever bestået denne eksamen ved skolen.

Ved udgangen af skoleåret 1955—56 er præliminærskolen afløst af en ren mellem- og realskole. Siden da har 253 elever bestået mellemskoleeksamen, 179 realeksamen.

I maj/juni eksamenstermin 1960 har skolen indstillet 66 elever til realeksamen og 116 til mellemskoleeksamen.

Eksamen kan tages med 4 fremmede sprog: engelsk, tysk, fransk og latin, dog kan elever efter skolens skøn fritages for de to sidstnævnte sprog.

Kostskolen (for drenge og piger)

Kostskolen har plads til 22 piger og 55 drenge.

Der føres tilsyn med kostelevernes lektielæsning. — Kosteleverne har pligt til at deltage i 1 times legemligt arbejde daglig (havearbejde, oprydning o.s.v.). Bortset fra gulvvask skal de selv holde deres værelse i orden. Alle værelser er med centralvarme, der findes kun tomands og enkeltværelser.

Fritiden søges udfyldt med sport, fællesture og andet. Skolen har weekend-hytte ved Kvie Sø.

Kosteleverne skal hver søndag skrive brev til deres hjem. Det forudsættes, at de kan tilbringe efterårs-, jule-, påske- og sommerferie i deres hjem eller hos andre pårørende.

Kostelevernes udstyr

Toiletgrejer: Kam, børste, 4 vaskeklude, tandbørste, tandpasta.

Pudsegrejer: 2 skobørster, skosværte, 3 støveklude.

Fodtøj: Skolesko, pæne sko, hjemmesko, evt. skistøvler eller gummistøvler.

Arbejdstøj: Arbejdsbenklæder eller overalls, træsko eller gummistøvler.

Gymnastiktøj: Blå bukser, hvid trøje, gymnastiksko, evt. fodboldstøvler. (For piger blå gymnastikdragt, der sys på skolen af eleven.)

Undertøj: 6 undertrøjer, 6 par underbukser, 6 par strømper, 3 pyjamas. (For piger 5 undertrøjer, 6 par benklæder, 3 underkjoler, 4 par strømper, 3 pyjamas eller natkjoler.)

Skjorter: 6 daglige skjorter og 1 hvid.

Lommetørklæder: 10 stk.

Tøj: 1 sæt skoletøj med to par benklæder, vindjakke, pullover efter årstiden, 1 sæt pænt tøj, 1 slips. (For piger 2-3 kjoler, 1 nederdel evt. slacks, 2 bluser eller sweaters efter årstiden.)

Overtøj: 1 frakke eller vindjakke, regnvejrstøj, 1 par vanter, 1 halstørklæde, hovedbeklædning.

Sengetøj: 1 dyne, 1 pude, 3 dynebetræk, 3 pudevår, 3 lagner, 1 sengetæppe.

Håndklæder: 6 frotté.

Skoletaske og sæk eller pose til vasketøj, 1 kuffert, 1 skrivebordslampe, 1 papirkurv.

Alle ejendele tydeligt mærkede med navn.

På værelset forefindes: 1 seng, 1 skab, 1 skrivebord med skuffe, 1 boghylde og 1 stol til hver elev. Eleverne må ikke medbringe kommode, skab eller kiste.

Der bades hver uge, og hver 3. uge lægges rent på sengene, og vasketøj sendes hjem. (Der kan fås vasket og stoppet på skolen.)

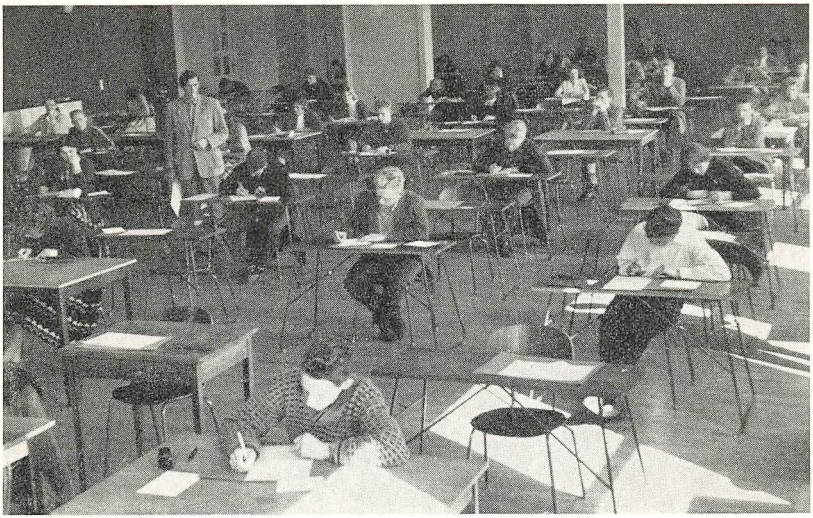

Fra skriftlig eksamen

Husk: Dåbsattest, flyttebevis, sygekasse- og lægekort fra skolelægen samt vaccinationskort. — Eleven må gerne medbringe sovepose eller uldent tæppe til week-end-ture.

Eleverne indtager alle måltider sammen med skolebestyreren og hans familie samt de lærere, der spiser på skolen. — *Telefonopringninger til kosteleverne må henlægges til spisetiderne 13,30—14 og 18—18,30.*

Pakker, som forældre eller pårørende sender eleverne, må indeholde frugt eller lign., *men aldrig penge.* Skolens lommepenge-ordning for kosteleverne er kr. 4,00 ugentlig, der udbetales hver lørdag og er beregnet til rent private udgifter. Realklassen får dog kr. 5,00. Al porto betales gennem skolen, og indkøb på regning kan kosteleverne kun foretage på rekvisitionssedler, udleverede af skolen. Hvis ikke anden aftale er truffet med skolen, skal indkøb ud over skolerekvisitter foretages fra hjemmet.

Ved indmeldelsen betales første rate for ophold og skolepenge kr. 310,—, et depositum på kr. 200,—, der afregnes, den dag eleven udskrives, samt kr. 100,— til elevens løbende udgifter.

Betaling for kost og ophold, lys, varme, bade, badminton, bordtennis, tilsyn med lektielæsning og inspektion er kr. 2650,—. Skolepenge for real, 4. mell. og 3. mell. er årlig kr. 450,—. For 6. og 7. kl. betales årlig kr. 250,—. Betaling for såvel kostskolen som satserne for skolepenge erlægges i ti rater forud i månederne august—maj.

Hvis hjemmet ønsker det, kan kostelever leje skolebøger for kr. 60,— pr. år omfattende såvel bøger som hefter. Tegneblok dog begrænset til een pr. år.

Eventuel udmeldelse må ske ved et skolekvartals begyndelse — gældende fra dets udgang, dog således, at udmeldelse foretaget efter 1. februar først kan træde i kraft pr. 31. juli.

Kostelever skal både efter ferier og week-end-rejser møde på skolen inden kl. 22 aftenen før første skoledag og skal være velforberedte til den kommende skoledag.

Ordensregler

7,00	Vækning.
7,00— 7,30	Ophold på eget værelse. (Vinduer åbnes, seng redes, gulv fejes, møbler støves af.)
7,30	Inspektion af værelset.
7,40	Morgenmad. (Fodtøj, hår, hænder og negle efterses af kostinspektøren.)
8,00	Skoletiden begynder. (Ingen elever må komme på værelset i skoletiden.) Skoletaske skal pakkes om aftenen til hele dagen.
9,45—10,00	Frokost.
13,15	Skoletiden slut.
13,20	Middagsmad.
14,00—15,00	Oprydning, havearbejde og lignende.
15,00—16,45	Fritid.
16,45—17,45	Læsestue.
18,00	Aftensmad. Derefter må skolen ikke forlades.
18,30—19,30	Læsestue.
20,45	Aftenvask. Sko pudses. (Elever under 15 år.)
21,00	Lyset slukkes.
21,45	Aftenvask. Sko pudses. (Elever over 15 år.)
22,00	Lyset slukkes.
22,30—23,00	Lyset slukkes (Realklasserne).

Før alle spisetider ordnes hænder, negle og hår.

Grammofon og radio på værelset kun efter nærmere aftale (licens skal være betalt af hjemmet, kvitteringskort sendes til skolen.)
Møblerne må ikke flyttes, og der må ikke slås søm i væggene uden tilladelse.
Der må ikke modtages besøg på værelserne uden tilladelse.
Elever fra den ene gang må ikke komme på de andre gange.
Ophold i klasseværelser og skolegange efter skoletid er ikke tilladt.
Den elektriske installation må under ingen omstændighed røres.
Ødelægges noget af skolens materiel, skal det straks meddeles.
Banden og andre ukvemsord samt støjende opførsel forbudt.
Elever over 15 år må ryge, når de har hjemmets tilladelse.
Der må ryges efter skoletid, på værelser og i samlingsstuen — aldrig på gaden eller i skolegården.

Program for kostelevernes søndagsunderholdning

6/9 Terrænløb v. Erik Andersen og Gerner Christensen.
13/9 Fjernsyn.
20/9 Underholdningsaften.
27/9 Kostelevernes egen fest med dans i L & M.
4/10 Fjernsyn.
11/10 Hyggeaften.
1/11 Film.
8/11 Mortensaften m. middag, lotteri o.s.v. — Alle lærerne inviteres.
15/11 Fjernsyn.
22/11 Bordtennis- og badmintonturnering.
28/11 Skolefest, to aftener. Der opføres »Kejserens nye klæder«. Dans.
6/12 + alle søndage i decb. hygger vi os og fremstiller julegaver.
10/1 Farvelysbilleder v. Lerbech Sørensen.
17/1 Realisterne underholder. (Dittrich gang.)
24/1 Inviteres til kaffe, v. Krogsgårds, Kjærs, Ruds, Friberg, Svend Høirup og Karen Høirup.
31/1 Pigegangen underholder.
7/2 Oplæsning v. Michael Schønberg.

14/2 Hvem-ved-hvad-konkurrence mellem udtagne hold fra de tre kostgange.

21/2 Erik Andersens kostgang underholder.

28/2 Holder vi fastelavn.

6/3 Fjernsyn.

13/3 Søren Viggo Pedersen viser film.

20/3 Klubaften i L & M.

28/3 Kostelevfest. Der inviteres efter nærmere aftale damer med. Middag kl. 18,30. — Underholdning af kostelever i gymnastiksalen, derefter dans til kl. 24.

3/4 Fjernsyn.

10/4 Oplæsning v. Svend Høirup.

24/4 Inviteres til kaffe v. Fredensborgs, Dittrich, Lerbech Sørensens, Svend Høirup, Karen Høirup.

1/5 Udflugt til kostelevernes hus ved Kvie Sø.

Ind- og udmeldelser

Eleverne optages i 12 års alderen i skolens 6. klasse.

Ved optagelsen vil den skole, hvorfra eleven søger optagelse, blive opfordret til at give en standpunktskarakter i dansk og regning samt en udtalelse om elevens egnethed.

Skema til indmeldelse fås ved henvendelse til skolen.

Ind- og udmeldelse kan *kun* ske ved skriftlig henvendelse til *skolekontoret.*

Der betales skolepenge for den måned, i hvilken udmeldelse sker, samt for den påfølgende måned.

Nye elever skal møde med lægekort og dåbsattest.

Skolepenge

For mellem- og realklasserne betales 45 kr. pr. md., i 6. og 7. kl. betales 25 kr. pr. md., i alt ti rater i månederne august—maj. Betalingen erlægges forud.

Latinundervisningen betales som hidtil særskilt med kr. 60,— pr år.

Elevfordelingen er pr. 1. jan. 1960:

Grindsted Sogn 108, daglig tilrejsende 308, kostelever 78.

Bogspørgsmålet ordnes på den måde, at skolen indkøber bøger og hefter, og der betales en nærmere beregnet leje af bøgerne til hver elev (kr. 60,— årligt).

I forbindelse med omtalen af bøgerne gør skolen udtrykkeligt opmærksom på, at eleverne står til ansvar for de bøger, der er udleveret til dem, og at direkte beskadigede bøger skal erstattes af elevens hjem. Vi gør tillige opmærksom på, at brug af udleverede hefter skal administreres således, at eleven bruger det mindst mulige antal i løbet af året. Misbruger en elev et hefte, må han selv klare udgiften til et nyt. Der udleveres kun én tegneblok pr. skoleår.

Ordensregler

Forsømmelser

Såvel for skolens som for hjemmets skyld må enhver forsømmelse skriftligt meddeles skolen.

Gymnastik

Drengenes gymnastikdragt består af et par hvide sko, blå korte benklæder og en hvid undertrøje.

Pigernes dragt er en kort, blå kittel med tilsvarende benklæder samt gymnastiksko.

Ønskes en elev fritaget for gymnastik, skal der foreligge skriftlig meddelelse fra hjemmet. — For fritagelse i en længere periode kræves lægeattest. Alle elever medbringer håndklæde til bad.

Karakterbøger

En gang i hvert kvartal får eleverne karakterbøger med hjem til forevisning og underskrivning; disse skal afleveres på første skoledag efter ferien.

Knuste ruder m. m.

Al skade på skolens materiel skal straks anmeldes og må erstattes.

Konfirmation

Skolen lægger bedst mulig timeplan efter, at eleverne søger konfirmationsforberedelse fra 7. klasse *i de to første skoletimer tirsdag.*

Såfremt hjemmet ikke har meget presserende ønsker om, at barnet forberedes hos hjemmets præst, vil skolen foreslå, at konfirmationsforberedelsen foregår hos en af Grindsted Sogns præster, der er villige til at modtage børnene, men fortrinsvis fra 7. kl.

Frikvarter

Ønsker hjemmet, at en elev skal blive inde i frikvarteret, må skriftlig meddelelse herom sendes til skolen med begrundelse.

Skolen giver gerne eleverne mulighed for at besørge ærinder for hjemmet, *men eleven skal i hvert tilfælde spørge om tilladelse til at forlade skolen.*

Glemmeskabet

er til stadighed alt for velforsynet med ting, der ikke er mærkede og derfor vanskeligt kan afleveres til ejerne. Det kan derfor ikke kraftigt nok henstilles til hjemmene, *at skolerekvisitter, overtøj o.s.v mærkes med navn.*

Sparsommelighed

Skolen anmoder indtrængende hjemmene om, at elevernes lommepenge indskrænkes mest muligt, så børnenes »slikken« ikke tager overhånd, og samtidig beder vi om, at hjemmene støtter skolens arbejde for den opsparing, der praktiseres i de forskellige klasser. Opsparingen har til hensigt at lette elevernes deltagelse i lejrskoleophold og lignende.

Penge og værdigenstande

må aldrig opbevares i frakkelommer eller tasker, men skal deponeres hos en lærer til skoletidens ophør.

Realklasserne 1958/59

63 har bestået realeksamen og 88 mellemskoleeksamen. Følgende har bestået realeksamen:

Klasse A

Bent Linnet Andersen, Vorbasse
Børge B. Arnbjerg, Vorbasse
Kristian Oluf Christensen, Nordenskov
Charlotte E. Clausen, Vorbasse
Kurt Vinding Dalgas, Grindsted
Ole Danielsen, Vorbasse
Elna Hansen, Grindsted
Else Marie Hansen, Filskov
Jørgen Marius Hansen, Hejnsvig
Poul Erik Hansen, Hejnsvig
Børge Jensen, Hejnsvig
Finn Ladefoged Jensen, Randbøl
Jørn Hedegård Jensen, Vorbasse
Ole Johansen, Hejnsvig
Erik Kragh, Vorbasse
Kristian Henning Kristensen, Mølby
Jørgen Lauridsen, Nordenskov
Per Malmberg, Vorbasse
Helga Nielsen, Filskov
Heine Nissen Pedersen, Filskov
Viggo Pedersen, Bække
Birthe Skodborg, Blåhøj

Klasse B

Kirsten Eg Andersen, Sdr. Omme
Lars Hviid Buhl, Stakroge
Bente K. Christensen, Billund
Birgit Baden Hansen, Glejbjerg
Ellinor Søndergård Hansen, Sdr. Omme
Lilian Helligsø, Bække
Felix Jarlgård, Svendborg
Aksel Skov Jensen, Glejbjerg
Bente Leth Jensen, Sdr. Omme
Erik Legarth Jensen, Sdr. Felding
Karen-Berith Jensen, Sdr. Felding
Knud Kr. Jespersen, Sdr. Omme
Birgit Solveig Karlsmose, Filskov
Kaj Erling Larsen, Sdr. Omme
Jens Toft Simonsen, Sdr. Omme
Tim Ove Krarup Sørensen, Sdr. Felding
Åge Møller Terkelsen, Sdr. Omme
Birthe Østergård Thomsen, Stakroge
Ingrid Nygård Thomsen, Glejbjerg
Ejgil Kr. Thuesen, Agerbæk
Kirsten Ulsø, Hesselhode
Peter Zeilberger, Esbjerg
Karin Åskov, Grindsted

Klasse C

Elise Andersen, Grindsted
Ellen Marie Carstensen, Eg
Peter Gehlert Christensen, Grindsted
Preben Christensen, Eg
Anny Dahms, Grindsted
Ib Gehlert Hansen, Grindsted
Gurli Elbæk Jensen, Ansager
Per Albin Jensen, Viby
Christian Nørremark Jepsen, Vejle
Birgit M. Larsen, Grindsted
Jette Vesthy Madsen, Århus
Birthe Smedegård Nielsen, Grindsted
Erik Pieper Nielsen, Grindsted
Lone Nielsen, Rungsted
Niels Jørgen Nielsen, Hasle
Jørn Berg Pedersen, Grindsted
Jørgen Drage Rasmussen, Sønderborg
Jette Terkelsen, Randers
Wini Tworek, København
Ulla Østerberg, Grindsted

Realklasserne 1959

Lærerpersonalet og fagfordelingen

Svend Høirup: Matematik, regning.
Niels Krogsgaard: Matematik og regning.
Hedvig Krogsgaard: Matematik, regning, dansk og geografi.
Leo Straasø Kjær: Fransk, fysik, regning og engelsk.
Ulla Vagn Christensen: Gymnastik, håndarbejde og sang.
Michael Schønberg: Historie og engelsk.
Erik Rud Nielsen: Tysk, engelsk, fransk, dansk, sang og tegning.
Fru Rud Nielsen: Dansk, engelsk og naturhistorie.
Børge Lerbæk-Sørensen: Religion, engelsk, historie og dansk.
Finn Dittrich Johansen: Matematik, tysk, engelsk og sløjd.
Fru Lerbæk-Sørensen: Engelsk, religion og dansk.
Gerner Christensen: Tysk, dansk, historie, naturhistorie og latin.
Søren Viggo Pedersen: Dansk, naturhistorie, geografi, fysik og historie.
Erik Andersen: Dansk, gymnastik, naturhistorie, matematik og tysk.
Jytte Madsen: Tegning, dansk, geografi og naturhistorie.
Aksel Rostgaard: Tegning, dansk, engelsk, religion og naturhistorie.
Torben Friberg: Tysk, engelsk, dansk, fransk og geografi.
Grete Dittrich: Håndarbejde.
Kirstine Eriksen: Dansk.
Erik Kjeldsen: Dansk, tysk, religion og geografi.

Af skolens dagbog maj 59 - maj 60

4. maj begynder skriftlig eksamen.
15. maj begynder henholdsvis læse- og pinseferie.
20. juni sluttede skoleåret. I kirken prædikede Andreas Olesen. Efter translokationen, der foregik i den store sal på Grand, så vi nydelig gymnastik ledet af frk. Ulla Vagn Christensen.
7. august drog lejrskoleklasserne til Bornholm ledet af Ruds, Lerbechs, S. V. Petersen og Gerner Christensen.
12. august begyndte så det nye skoleår med morgensang i gymnastiksalen og velkomst til elever og lærere, såvel nye som gamle.

18. september var »Vardedag«; vejret var mod sædvane fint, og vi hjemførte 2 pokaler.
21. september så vi Albert-Schweitzer-filmen: Lægen i Urskoven.
6. oktober så vi vinterens første film i Skolebio: Støt står den danske sømand.
10. oktober havde vi besøg af lektor Berthelsen fra Ghana. Han fortalte om sin byskole.
12. oktober var vi i teater. Skolescenen opførte: Seks kammerater.
17. oktober fik vi efterårsferie.
27. og 28. november havde vi skolefest. Der opførtes: Kejserens nye klæder.
1. december startede årets første terminsprøve.
22. december til 6. januar var der juleferie.
7. januar igen i biografen, her så vi »Kaptajnen fra Köpenick«.
16. januar afholdtes bestyrelsesmøde i elevforeningen.
19. januar havde vi besøg af den svenske rejselektor fru Appellöff, der både læste, fortalte og viste lysbilleder.
21. januar besøg af radiovognen.
8. marts havde vi besøg af Horsens byorkester.
16. marts var skolepatruljen til fest i Sønderborg.
19. marts igen bestyrelsesmøde i elevforeningen.
26. marts så vi en dejlig film: Et jungleeventyr.
8. april holdt vi »Flygtningedag« med film, foredrag, fodboldkamp mellem lærere og elever. Resultat: 858,28 kr.
12. april begyndte påskeferien.
2. maj begynder skriftlig eksamen.

Skolelægens årsberetning

Antallet af elever på realskolen er pr. 1. april opgjort til 491. Af disse mangler på grund af fraværelse ved den ordinære undersøgelse endnu 29 at blive undersøgt; men det indhentes i begyndelsen af april.

Af de undersøgte 462 er 52 henvist til læge dels for forskellige lidelser, dels for om muligt at få manglende vaccinationer i orden. Hvad 4. poliovaccination angår, der gennemførtes som skolevaccination i maj 1959, var der, som ved de tidligere poliovaccinationer, næsten 100 % tilslutning; men det kniber en del med den kombinerede vaccination mod difteri og stivkrampe. At difteri er en sjælden sygdom her i landet, skyldes jo netop, at så mange er vaccineret imod den; men undlader vi vaccinationen, vil sygdommen atter blusse op, og da det jo med rette tidligere var en frygtet og ofte dødeligt forløbende sygdom, kan man ikke kraftigt nok anbefale, at man ikke slækker på vaccinationen herimod. Når man så tilmed på samme tid vaccineres mod stivkrampe, der er en anden frygtet sygdom, er der yderligere en grund til ikke at lade sagen gå i glemmebogen.

Der har i år i lighed med andre skoler i Ribe amt været foretaget en undersøgelse af elevernes rygevaner, hvor tidligt de begynder, og hvor meget den enkelte ryger. Undersøgelserne er ikke helt afsluttet, og sammentælling har endnu ikke fundet sted; men resultatet vil til sin tid indgå i den samlede optælling i amtet og vil da til den tid blive offentliggjort.

Grindsted, d. 3. april 1960. *Alice Zinn.*

Biblioteket

Skolebiblioteket vil vel for de fleste bane vej til benyttelse af det offentlige bibliotek, og på skolerne plejer man derfor i almindelighed at give en biblioteksorientering, når og hvor det er gørligt.

Her på skolen har denne orientering i indeværende år været givet til afgangsklasserne (4. mell. og real) i et par timer, og den har omfattet »præsentationsbesøg« på Sognebiblioteket med indførelse i bogbestanden og bøgernes opstilling.

Måske vil det være ønskeligt, om biblioteksorientering kommer i stand på flere klassetrin, så børnene lettere — med og uden lærerens vejledning — kan finde den fornødne hjælp, både til supplerende læsning til opgaver og til fritidslæsning af faglig eller underholdende art. Men i øvrigt er

skolebiblioteksarbejdet jo ikke et fag, men en arbejdsform, anvendelig i det meste skolearbejde, dersom læreren ønsker at gøre brug deraf, og dersom bogbestanden rækker — kvantitativt og kvalitativt.

Rent lokalt har vi her sidste vinter haft den ordning, at skolebibliotekets udlånsbøger har været forbeholdt togeleverne, mens by- og kosteleverne er blevet henvist til Sognebiblioteket. *Bibliotekaren.*

Gensyn med Bornholm

Traditionen tro var 4. m.s lejrskole henlagt til Bornholm. Vi lader i år en af eleverne skrive om sine indtryk af turen:

Når lejrskolen på Bornholm nævnes, forbinder man det uvilkårligt med ture til Hammershus, rundkirkerne, stenbrud og silderøgerier. Men man oplever også en masse ting, som ikke står på programmet.

For eksempel de gange vi stod nede på klipperne og skuede ud over Neptuns rige, og denne med uberegnelig temperament kastede sine frådende bølger op på klipperne, så vi måtte gå hjem med dryppende hår og tærne slubrende i skoene. — Man glemmer heller ikke så let, når man var kommet i seng og alting tilsyneladende åndede fred og idyl, indtil en hvid hånd langsomt åbnede vore vinduer, og mens vi rystede i natbukserne, og håret strittede (så godt det nu kunne for pappilotterne), hørte vi en stemme hviske: »Hej, sover I?« — Vi åndede lettet op, da vi opdagede, at det formodede genfærd var en af vore klassekammerater. — Man lærer på en sådan tur sine kammerater at kende fra en hel anden side end til daglig, og gang på gang hører man bemærkninger som disse: »Jeg havde aldrig troet, at du var så frisk«, eller: »Det havde jeg aldrig troet, at du kunne.« Kort sagt, man lærer hinanden rigtig at kende.

Når vi ikke spiste Krølle Bølle-is brugte vi tiden til gruppearbejde, som vi altid deltog i med stor iver, da vi som bekendt er meget lærevillige og begærlige efter at erhverve nye kundskaber.

Lige så vigtigt som vort kammeratskab indbyrdes vil jeg betegne kammeratskabet elev kontra lærer. På lejrskolen lærte vi at forstå, at vore

lærere virkelig er mennesker og ikke halvguder, hvad hr. Lerbæk overbeviste os om ved at falde i vandet i ægte Chaplin-stil.

En af de ting, vi vil huske længst, er turen til Christiansø, men det ville have været praktisk, hvis man ikke skulle sejle så længe for at nå derover. Det er da ikke, fordi jeg var søsyg. Overhovedet ikke. Men det var da synd for de andre.

Jeg slutter med at sige, at lejrskolen var en vidunderlig oplevelse, som ikke forfejlede sit mål. *Inger Margrethe Hansen, 4c.*

— Og hertil kan lejrskolelærerne tilføje, at vi var yderst tilfredse med holdet i år. Sikken et humør — og sikke lejrskolemapper. Vi blev så begejstrede, at vi præmierede følgende: Hanne Christiansen, Grethe Christensen og Bodil Birkebæk, alle 4c, samt Kristan Knudsen, 4d.

Tak for turen! *Søren Viggo Pedersen.*

»Mesterlektiens« Klub 1959-60

Efter efterårsferien valgtes i hver af de 3 realklasser 2 bestyrelsesmedlemmer til »*Mesterlektien*«. Derved fik vi til opgave at stå i spidsen for en forening, hvis opgave er dels at styrke kammeratskabet i den sidste klasse og dels at behandle problemer, der er ligeså vigtige som skolekundskaber, men som skolen på grund af pensummet ikke har ret megen tid til at beskæftige sig med.

Hvordan gik det så? Lykkedes det at bringe de 3 parallelklasser, der i det daglige ikke har ret meget med hinanden at gøre, lidt i kontakt med hinanden? Fik vi behandlet problemer på en sådan måde, at I følte, at det her er noget, som kommer mig ved, og som jeg må tage stilling til, opdagede I, at der er »en verden uden for Verona«? —

Det er svært at gøre status over et sådant arbejde, man er altid tilbøjelig til at se på det, der kunne have været bedre og anderledes. F. eks. tilslutningen, selvom vi godt ved, at det kan knibe med tiden for nogles vedkommende. Men alligevel synes vi, at vi har haft nogle udbytterige og hyggelige eftermiddage sammen i L M., som vi kan tænke tilbage på med

glæde, når vi nu forlader skolen.

2.10. Erik Rud Nielsen: Klassisk og jazz på grammofon.
18.12. Juleafslutning med film, foredrag, konkurrencer m. m.
23. 1. Michael Shønberg: »Porgy and Bess«.
4. 2. Søren Viggo Pedersen: »Gode bøger«.
25. 2. H. Heller: »Min rejse til Palæstina« m. lysbilleder.
9. 4. Fest på »Grand« med underholdning og dans.

Det var et udpluk af programmet, og hermed vil vi gerne takke alle dem, der har hjulpet os. Det gælder kammerater, der mødte op, og lærerne for deres foredrag. *Bestyrelsen.*

Sport

Atter i år deltog vi i den årlige idrætskonkurrence i Varde. Skønt vi vandt mange sejre og to pokaler, blev vi dog også i år henvist til en sidsteplads i den samlede konkurrence, idet der i beregningen heraf også tages hensyn til skolernes størrelsesforhold.

Beklagelsesvis er der endnu ikke skabt bedre forhold for udendørssport, idet vi stadig må afvente klarhed over kommunens planer med hensyn til sportspladser. Vi har med velvilje fra KFUM's bestyrelse haft lov til at benytte deres træningsbaner, og da vi har lagt vore gymnastiktimer som dobbelttimer, er der skabt bedre muligheder for sporten.

Sportslærerne.

Tennisklubben

Vi startede sidste forår skolens private tennisklub som underafdeling af byens seniorklub. Skoleeleverne fik yderst favorable vilkår, idet kontingentet blev sat til 7,50 kr. pr. halvsæson. Før ferien havde vi et medlemstal på 28, og efter ferien, da realklassernes elever jo var forsvundet, var der 18 tilbage. Om kort tid lægger vi ud igen, og der er ingen grund til at tro, at interessen skulle være aftaget. En del af eleverne havde i forvejen ketscher selv, og for at gøre sporten tilgængelig for alle, lavede vi endnu en underafdeling af foreningen, der i fællesskab købte 2 ketschere. Med de nye nylonstrenge viser det sig, at de holder fortrinligt trods den store belastning. Og organiseret på denne måde er tennis absolut ingen dyr sport.

Kejserens nye klæder

Skolefest

Den 27. og 28. novb. blev skolens årlige fest afholdt. På byens dejlige store scene opførte elever fra de tre yngste klasser »Kejserens nye klæder« under instruktion af frk. Ulla Vagn Christensen og med bistand af så godt som hele skolens lærerpersonale og masser af kostelever. Begge aftener var der »bal bagefter« i Grand Hotels store sal, og om lørdagen var der stor tilstrømning af gamle elever. Stemningen var begge aftener høj, og skolen var meget glad for at se så mange kendte ansigter fra tidligere år.

Skoleelever i sognerådet

I februar-marts begyndte skolens elever at interessere sig for den kommende badesæson. Byens store friluftsbassin blev for et par år siden lukket af sundhedsmyndighederne, siden da har der været megen tale om et rigtigt svømmebassin med fliser og renset vand, men foreløbig er det blevet ved snakken. Nu syntes skolens elever, der skulle ske noget, og så samlede de underskrifter fra hele skolen til et bønskrift til byens sogneråd. Fire elever blev valgt som delegation og afleverede, som det ses på billedet, bønskriftet

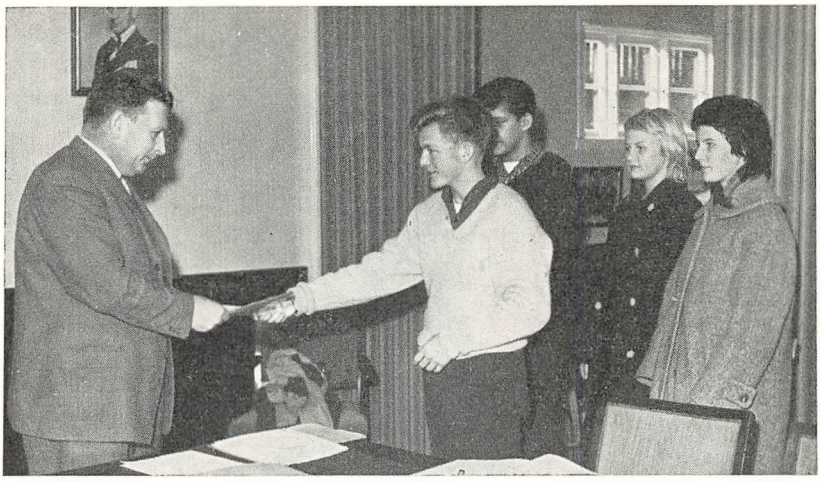

til sognerådsformand A. Chr. Andersen. Sognerådet tog yderst venligt mod børnene og inviterede dem gæstfrit til at blive og overvære sognerådsmødet. Det blev en stor sukces, de unge mennesker kom hjem — stærkt optagede af, hvad de havde oplevet og sprængfyldt med tal og statistik. Som sognerådsformanden senere bemærkede, var det sikkert et forsøg værd på denne måde at prøve at få ungdommen i tale og skabe en højst ønskelig interesse for det offentlige arbejde.

Forbedringer og nybygninger

Skolen købte sidste år snedkermester Bendixens ejendom, der ligger i umiddelbar nærhed af skolen. Vi har døbt den »annekset«, og der har i det forløbne år boet en lærerfamilie + 6 kostelever. —

Vi har i disse dage af handelsforeningen købt en byggegrund, der støder op til »annekset«, og det er meningen, der så hurtigt som det er muligt skal opføres en ny pigefløj med plads til 25 piger + lærerindelejlighed.

På kostelevernes initiativ, og til dels ved deres hjælp + Veilgård og Berthelsen, er der blevet indrettet en dejlig opholdsstue ved siden af tegnelokalet. Både vi og kosteleverne håber man får glæde af denne stue.

Et fjernsynsapparat opsat i biblioteket har været god underholdning i vinterens løb, og et fjernsynsudvalg, valgt af kosteleverne selv, har bestemt, hvilke tre aftener om ugen, der skal »kigges«.

Kostelevernes hobbyaftener

I vinterens løb har kosteleverne om aftenen været beskæftiget med følgende:

Mandag: Smykkefremstilling.
Tirsdag: Sløjd, bogindbinding, basketball.
Onsdag: Håndbold, husholdningskursus.
Torsdag: Sløjd, engelsk bogindbinding
Fredag: Sløjd, hybelkursus.

Flidspræmier

Fru Anna Lauridsen, Thyregod, uddelte præmierne, som var skænket af boghandlerne Damgaard Jensen og Oscar Sørensen samt manufakturhandler L. Lorentsen, Grindsted Rotary Club og Foreningen Norden m. fl.

Elevforeningens præmie til det højeste eksamensresultat tilfaldt Ole Danielsen.

Rotarys præmie til den bedste kammerat (valgt af kammeraterne) tilfaldt Jørgen Marius Hansen.

Mogens Høirups rejselegat tilfaldt Ole Johansen.

Øvrige præmietagere var: Børge Axelbjerg, Winni Tworek, Lise Andersen, Axel Skov Jensen og Elna Hansen.

Historieekskursion

I pinseferien (1959) foretog en af skolens 2. mell. en tur til Slesvig. Ideens fader var hr. Schønberg, der som historielærer gerne ville vise sine elever, som netop i 2. mell. gennemgår et omfattende stof med tilknytning til Slesvig, nogle af de ting og steder, der var behandlet i historietimerne. Fredagen før pinseferien startede ca. 40 elever samt 4 lærere, hr. Schønberg, hr. S. V. Petersen og hr. og fru Lerbech, om morgenen med tog til Padborg.

Deltagere fra cyklistprøven 1960

Her blev vi hentet i en tysk bus. Vi kørte gennem Flensborg og gjorde et lille ophold her. Derefter gik turen mod Lyksborg slot. Efter at have aflagt et besøg her kørte vi videre til Kappel ved Sliens munding. Vi sejlede herfra med en fjorddamper til Slesvig, en både smuk og interessant tur.

I Slesvig boede vi på det Danske Ungdomshjem. I selve byen så vi først og fremmest Domkirken og Gottorp Slot med dets udmærkede oldtidsmuseum.

En hel dag fik vi til at gå med at aflægge Hedeby et besøg og spadsere langs Dannevirke til Valdemarsmuren ved Rødekro.

Vi var begunstiget af et meget smukt vejr og havde helt igennem en fin tur. For mange af eleverne var det en stor oplevelse, idet det var deres første »udenlandstur«.

Erfaringerne fra turen var så gode, at vi i år rejser med alle fem 2. mell. i bededagsferien til Slesvig igen; vi håber at gøre det til en tradition med en Slesvigtur for 2. mell.

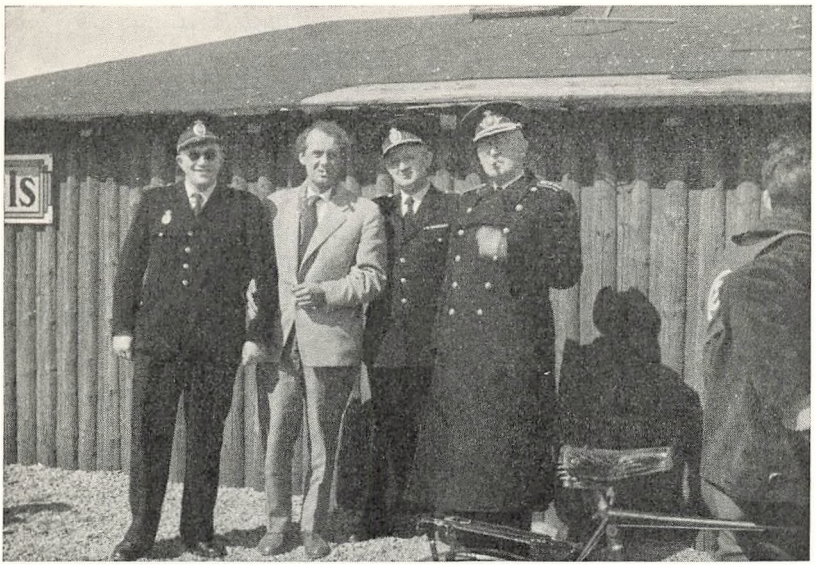

Fra cyklistprøven 1960. Overbtj. Højbert, skolebest. Sv. Høirup, politiass. R. Lindebro, Kbh. og politim. Clausen, Kolding.

Lørdag den 2. april, dagen efter den sidste terminsprøve, tog 4. m. b. med dens historielærer (hr. Lerbech) til Kolding. Formålet var at aflægge Koldinghus Slot et besøg, især for at se nærmere på museets Sønderjyllands-afd. I tilgift fik vi også en maleriudstilling, som afholdtes på museet på samme tidspunkt.

Fra cyklistprøven i april

216 deltog, 113 bestod, og 66 havde kun 1 fejl, så med lidt mere træning skulle de jo nok kunne nå med.

Udenlandsrejserne

Som nævnt på dette sted sidste år rejste Real B under ledelse af M. Schønberg til Harzen og Real A og C (L. Straasø Kjær) til Holland. Disse ture blev særdeles vellykkede.

I år bliver rejserne for Real A's og C's vedkommende længere, såvel i varighed som i omfang.

Real A skal under L. Straasø Kjærs ledelse gennem Holland, Belgien til Paris. Hjemturen går over Mosel- og Rhindalen.

Turen varer 12 dage, og overnatningsspørgsmålet klarer man ved at tage telte med. Det er en gammel og prøvet idé, der her genoptages.

Real C under ledelse af hr. og fru Dittrich tager afsted i 10 dage. Turen går gennem rottefængerbyen Hameln til bjerglandet Saurland og videre til Rhinlandet mellem Mainz og Køln. Hjemturen antagelig via Harzen.

Hr. Friberg tager sin klasse, Real B, på en rigtig hviletur efter eksamensstrabadserne til Bornholm i en uge.

Klassen har foretrukket denne herlige ø i Danmark som rejsemål frem for Norges bjerge. De tager telt med og får genopfrisket minder fra lejrskoleopholdet.

En sammenligning af sidstnævnte og de to førstnævnte rejser fører let frem til et problem, som bl. mange andre, optager læreren under rejsens planlægning: Hvor meget må turen koste hjemmene? Af eleven får man intet at vide. Han eller hun vil jo bare gerne med.

For mange forældre kan rejseudgiften være en økonomisk belastning, men værdien af denne form for afslutning af 10 års skolegang er indlysende og uomtvistelig. *Turlederne.*

Film i skolen — ej blot til lyst

Film og fjersyn spiller i dag en uhyggelig stor rolle i fritiden for de fleste mennesker — man er passiv, glor og glor. Men samtidig må man jo erkende, at der i såvel film som fjernsyn ligger store muligheder for at få folk i tale. Det er ikke ligegyldigt, hvad man ser på — og her kan skolen måske gøre en beskeden indsats ved at vænne børnene til at skelne mellem gode og dårlige film.

Vi har i de sidste 4 år været medlem af »Landsskolescenens bio« og vist gode film tilpasset børnenes alder til en pris af 3,85 pr. sæson (4 film). I år har vi bl. a. set: »Støt står den danske Sømand« og »Kaptajnen fra

Køpenick«. Disse film er udvalgt af et repræsentantskab bestående af skole- og filmfolk.

Næsten alle skolens elever har deltaget i disse forestillinger i Grindsted Kinoteater efter skoletid, og vi takker hermed hjemmene for den støtte, de har ydet dette arbejde ved at lade deres børn deltage.

Men også i den daglige undervisning kan man have udbytte og glæde af filmen. Statens Filmcentral råder over ca. 1.000 undervisningsfilm. Især i fag som geografi og naturhistorie kan disse film være et udmærket supplement til lærerens undervisning. Lad mig som eksempel nævne de to tyske naturfilm »Skovens Tømmermænd« og »Frøernes Koncert«. Her fik man et indblik i naturens forunderlige verden, som meget vanskeligt kunne være givet igennem en anden undervisningsform.

4. m.d. har envidere haft en filmklub, der om eftermiddagen har haft forestillinger i L + M, og her har vi bl. a. set: »Den gode Jord« og »Den glemte Landsby«. For overskuddet holdt vi en klassefest.

Vort mål for dette arbejde er at få det lagt ind i så faste rammer, at filmene nøje kommer til at passe ind i klassernes pensum, men dertil kræves først og fremmest et fast filmlokale, der står til fri afbenyttelse i hver time.

Søren Viggo Pedersen.

Skibsadoption

Kort før sommerferien i 1959 fik skolen et brev fra Dansk Skibsadoption, som er en afdeling af Foreningen til Søfartens Fremme, hvori vi fik meddelelse om, at skolen som adoptivskib havde fået tildelt det da lige søsatte tankskib, »NORDIC HERON«, som på daværende tidspunkt var Danmarks største skib.

Af ovenstående kan det se ud til, at det var noget, der kom af sig selv, men det var det nu ikke. I virkeligheden er det for tiden vanskeligt at adoptere et skib; hvis ikke skolens bestyrer, hr. Sv. Høirup havde talt vor sag så godt overfor hr. v. Munthe af Morgenstjerne, lederen af skibsadoptionen kunne der let være gået lang tid, før Grindsted Kost og Realskole havde

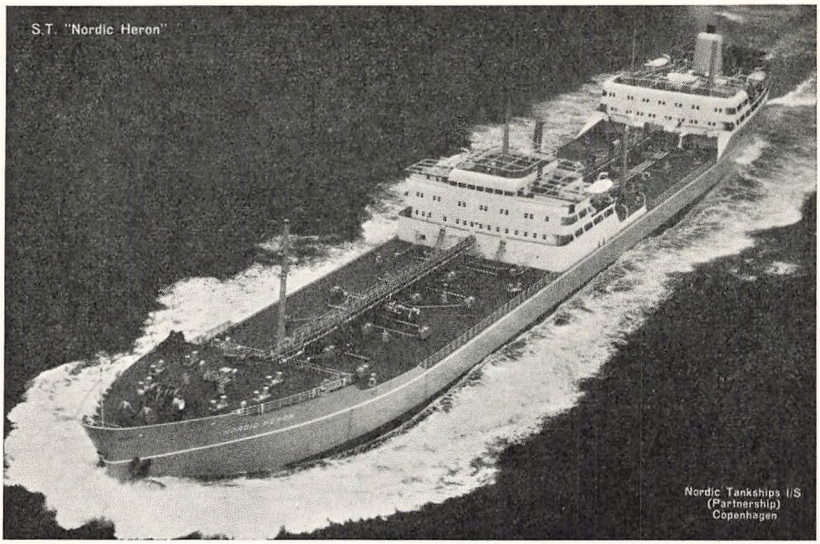

fået noget adoptionsskib. Vi har derfor grund til at være både glade for og stolte over det omtalte brev.

»NORDIC HERON« er bygge i England og ejes af interesseselskabet »Nordic Tankship«, der er et datterselskab af B. P.s danske afdeling og Det Østasiatiske Kompagni. Skibet bemandes og administreres af Ø. K. Dets displacement er 46.294 tons, og længden er 208, 17 m. Det laster ialt 35.500 ts., og det stikker fuldt lastet ca. 15 m, så det kan ikke, som 1. styrmand skrev til os, sejle en tur op ad Skjern å for at besøge os. Maskineriet er et dampturbineanlæg, der udvikler 14.000 hestekræfter og giver skibet en fart af godt 16 knob med fuld last.

»NORDIC HERON« sejler mellem Mina al Ahmadi, der ligger allerinderst i Perserbugten, og Little Aden, et raffinaderi, der ligger ved Aden i Sydarabien, eller Isle of Grain, et raffinaderi, der ligger på sydsiden af Themsen. En tur ud og tilbage syd om Afrika tager ca. 70 døgn. Endnu har skibet ikke været i Danmark, og om det kommer det, er nok tvivlsomt.

Vi har fra rederiet fået et stort fotografi af skibet, som er ophængt i gangen i hovedbygningen sammen med et stort verdenskort, vi også har

fået fra rederiet. På kortet følger vi med en nål med rederiflaget skibets position. På en opslagstavle ved siden af kortet er positionsmeddelelserne, som vi får fra rederiet, slået op, ligesom breve, vi får fra skibet, bliver slået op her. Vor kontaktmand ombord på »NORDIC HERON« er 1. styrmand E. Christensen, han har sendt os nogle morsomme og oplysende breve. Fra skolens side har jeg påtaget mig at formidle forbindelsen. Desværre har meget arbejde, jeg har to afgangsklasser i både dansk og engelsk, forhindret mig i at gøre så meget, som jeg gerne ville i den anledning. Forbindelsen har i begge retninger hidtil bestået af breve. Til jul fik forskellige elever den opgave at skrive en julehilsen til et besætningsmedlem, således at alle ombord fik en personlig hilsen, desuden foretog vi en rask lille indsamling, som gjorde det muligt at sende to jydepotter, Grindsteds vartegn, ud til skibet. Det var meningen, at der skulle være en til hver af de to messer. Vi har forøvrigt endnu ikke hørt, om de kom godt ud. — Vi har forskellige planer om, hvordan forbindelsen skal vedligeholdes, f. eks. er vi for tiden ved at lave en mappe, hvortil eleverne i 4. m. c. giver deres bidrag ved at fortælle om Grindsted og dens omegn, så man på skibet kan få et indtryk af, hvad det er for en by og egn, man har kontakt med.

Vi håber fra skolens side, at kontakten, vi således har fået oprettet, skal vække elevernes interesse for søen og dens folk, noget som nok kan være til nytte, ikke mindst da Grindsted vel nok er en af de byer i Danmark, der ligger fjernest fra en havneby. *B. Lerbech Sørensen.*

ÅRSSKRIFT

udgivet af

Grindsted Realskoles Elevforening

28. årgang

Redigeret af bestyrelsen

Grindsted Realskoles Elevforenings bestyrelse

1959—60

Dyrlæge *Tage Grunnet,* København
formand

Kontorass. *Knud Pedersen,* Grindsted,
kasserer

Repræsentant *Jørn Boe,* Brande

Advokat *H. H. Licht,* Grindsted

Handelslærling *Ove Baggesgård Jensen,*
Varde

stud. med. *Gunnar Starup,* Århus

Elevforeningens gironummer er 135 20

Bestyrelsen hilser jer

Der er i de senere år sket en rivende udvikling på skolen og i elevforeningen. Realklasserne er blevet stedse større og må deles i a, b, c o.s.v. Elevforeningens jubilarer bliver flere og ældre: 10, 25 og 40, ja og inden så forfærdeligt længe også 50 år.

Rammerne for vore fester er sprængt. Bestyrelsen har derfor taget konsekvenserne og bl. a. lavet en »de Gaulle transaktion«, idet »nationalforsamlingen« er sendt hjem for i år. Der bliver ingen generalforsamling ved årsfesten. Tiden var løbet fra dens sjov- og balladeform, der var en kilde til stor fryd, mens vi kun var nogle snese, som alle kendte hinanden særdeles godt. Nu er generalforsamlingen blevet flyttet til festen den 11. febr. 1961, den fest, vi vil kalde venskabsfesten, og som gerne skal blive en årlig begivenhed, der smelter os sammen på tværs af årgangene. Denne fest vil for så vidt blive uafhængig af skolen, som kun gamle elever med pårørende (i sædvanligt omfang) har adgang tilligemed andre medlemmer af elevforeningen naturligvis. Men festen holdes ikke i den gængse form af en skolefest for gamle elever. Dog vil skolen som altid være behjælpelig med husly til overnatning. Venskabsfest — ja, fordi »gammel wenskav skal ett' forgo å stryges af vå' minn«.

De kommende årsfester derimod vil fra elevforeningens side blive sat ind på at tjene til kontakt med skolen og de nye medlemmer og til at støtte kontinuerligheden i tradition og sammenhold.

Da ingen ved afslutningsfesten d. 25. juni i år kan forsinkes af generalforsamlingen, kan vi begynde kaffebordet i tide. Under kaffebordet vil der fra vor side blive lejlighed til: velkomst til de ny medlemmer, tale af 40 års jubilar, tale af 25 års jubilar. Skolens klasselærere vil få lejlighed til at tale til de afgående klasser.

Næste programpunkt bliver, at der spilles op til dansen på »Grand Hotel«. Det forventes, at denne i første omgang væsentligst frekventeres af foreningens unge medlemmer. De ældre medlemmer får derfor lejlighed til at samles i et andet lokale, hvor vi kan dyrke minderne fra dengang, »der var drenge og piger til«. Senere kan de to grupper så komme og gå

hos hinanden i de to lokaliteter, hvorved fællesskabet kan få, hvad det tilkommer.

Vi har planlagt at holde efterårets bestyrelsesmøde i København i efterårsferien for at give gamle elever derovre lejlighed til at samles og se vore glade ansigter, når den alvorlige side af sagen er overstået. Der var engang noget, der hed Grindstedklubben i København. Skal vi have sådan en igen? Ja, sådan er der så mange ting, vi spekulerer på, men foreløbig denne lille redegørelse med vore hjerteligste hilsener og på gensyn. *Tage.*

Tanker ved et 40 års jubilæum

Når man ser på åremålet, må det vel være så langt, at det berettiger til at drage visse slutninger om væsentligt eller uvæsentligt i et menneskes liv Vi må erkende, at den største del af løbet er kørt; men heldigvis er vi ikke ældre, end vi tør se fremad og håbe på en fortsat indsats på den plads, vi står på.

En nær ven sagde engang: »Når jeg er den, jeg er, skyldes det for en væsentlig del de venner, jeg har haft.« Dette bekræfter i høj grad den kendsgerning, at vi alle er et produkt af de påvirkninger, vi har været genstand for. Når vi ser tilbage og mindes den påvirkning, vi i skoletiden var genstand for, så fyldes sindet med tak. Skolen var ung og på mange måder utraditionel. Nok krævedes der arbejde og disciplin; men den var utraditionel på den måde, at den anerkendte andre opfattelser end de gængse. Bevidst eller ubevidst søgte skolen at indgyde os respekten for de menneskelige værdier som noget grundlæggende i vor færd mellem andre.

Ved uhindret at lede os gennem fire lørdagsdiskussioner lod skolen os få lejlighed til at få en udvikling, som ikke på dette tidspunkt var almindelig. Oftest var diskussionsindlæggene et udtryk for det miljø, hvorfra vi hidrørte, men netop det, at meningerne fra de forskellige miljø blev fremsat i diskussionsform, gav vort sind en forøget synsbredde.

Vi lærte hinanden at kende, og kammeratskabet blev sammentømret, og mange venskaber af varig karakter blev sluttet.

40 års jubilarerne

I årenes løb er kravene til og behovet for eksakt viden bestandig blevet øget; men sker det på bekostning af etik, ånd og medmenneskelig forståelse, da har viden og kunnen kun ringe værdi. Jeg tror de fleste af os har gjort denne erfaring. Fra os skal der lyde en stor og oprigtig tak og hyldest til vor gamle skole og dens lærere, fordi de forstod det og forstod at bibringe os det på en sådan måde, at vi ikke i ungdommelig iver reagerede imod det.

Kære kammerater.

Når vi i år fejrer vort jubilæum, lad os da mødes i Grindsted så mange som muligt for at mindes den svundne tid. Vi ved alle, der er enkelte tomme pladser. Vi vil savne den gode og kloge Sigurd, den festlige og fornøjelige Fillip, der altid var i opposition. Vi kender alle deres skæbne; men vi takker for gode stunder sammen med dem.

Hjertelig hilsen til alle af årgang 1920. *Ove Lauridsen.*

1935—1960

Hvis der den dag for 25 år siden, da vi fik vort eksamensbevis, var blevet sagt: »Ja, så ses vi om 25 år«, så tror jeg nok, at de fleste af os ville have tænkt: »Om 25 år, det er der da uendelig længe til«.

Nu, da tiden er gået, tror jeg, de fleste af os tænker: »Er det virkelig så længe siden, vi tog eksamen, det er næsten ikke til at tro.« Men når vi så tager vor alder, vore grå hår og vore store børn i betragtning, så er der jo ingen tvivl, det er virkelig 25 år siden Futtrup overrakte os vore eksamensbeviser, og vi forlod Grindsted Realskole.

I de første år så og hørte vi jo jævnlig lidt til hinanden enten ved skolens fester og årsafslutningen, eller, da de fleste af os endnu var medlemmer af elevforeningen, læste i årsskriftet, hvor de forskellige nu opholdt sig. Det kniber det jo noget med i dag. Da jeg tog årsskriftet for sidste år, var vi kun tre, der stod 1935 ud for.

Vi var en klasse, hvor så afgjort sværdsiden var i overtal, 5 piger og 15 drenge, da vi tog eksamen; dog dette gjorde ikke noget skår i kammerat-

25 års jubilarerne

skabet, vi havde et godt sammenhold, og vi havde mange gode og muntre timer sammen.

Jeg ser med glæde tilbage på min skoletid. Om vi var en flittig og arbejdsom klasse, ved jeg egentlig ikke, men de værdier, der senere hen i livet har haft stor betydning for mig, har egentlig ikke været den eksamen jeg fik, den var jo nødvendig for den videre uddannelse, men det var hele ånden på skolen. Vi var ikke bare et nummer i klassen, men hver især mærkede vi, at vi var medlem af det lille samfund, der hed Grindsted Realskole, og vort ve og vel virkelig lå skolen på sinde. Det var en skole, som havde sine egne traditioner så som det, at vi både sang morgensang og middagssang hver dag, og de sidste 10 dage før jul tændtes der julelys oppe på katederet hver morgen til morgensang. Der kom breve fra julenissen, og endelig en af de sidste dage før juleferien hentede de små klasser julenissen.

Når sneen kom, var vi gerne en tur i Randbøldal for at kælke, og aldrig har nogen chokolade smagt så dejligt og varmet så godt som den, vi fik, når vi gennemfrosne spiste vor medbragte mad på Randbøl Kro. Om foråret tog vi ud på vore botaniseringsture til Lindeballe, Randbøl eller Vingsted. På disse ture har jeg lært meget, som jeg den dag i dag har gavn og glæde af.

Der var »Mesterlektiens klub« med klubaften lørdag, hvor mangt og meget blev diskuteret. Der var klubbens afslutning med medbragt smørrebrød og dans.

Jeg kunne blive ved længe at nævne ting, som stadig står i min erindring som lyse og glade stunder, hvor vi elever lærte vore lærere at kende som vore medmennesker og ikke bare nogle væsener, der terpede gloser eller matematiske sætninger; men i stedet for at blive ved, håber jeg, at vi alle eller næsten alle må ses til afslutningsfesten den 25. juni i Grindsted; og det bliver spændende at se, hvormeget den enkelte har forandret sig, og med hvad og hvor hver enkelt har fundet sit virke her i livet. Det vil blive en uendelig spørgen: »Kan du huske?«

En af vore kammerater vil vi i dag savne, det er Kaj. Han blev, som I sikkert alle ved, et af krigens ofre. Vi vil alle savne ham, når vi samles. Han var en ualmindelig god kammerat, og han var altid med, hvor det gik muntert til. Han og jeg var den sidste rest af en første klasse, der begyndte i 1926, og mine minder fra skoletiden vil altid være i forbindelse med minder om Kaj. Gode og lyse minder.

Nu håber jeg at se jer til afslutningen. Vel mødt og på gensyn.

Nanna Mose Nielsen, f. Christensen.

En hilsen fra Hanved

Hanved, den 28. febr. 1960

Elevforeningens nye formand, *Tage Grunnet,* har vist os den opmærksomhed at anmode om et lille bidrag til årsskriftet 1960. Det er en anmodning, vi efterkommer med glæde.

Først vil vi ønske ham og de andre nye bestyrelsesmedlemmer lykke til hvervet sammen med den øvrige del af bestyrelsen. Vor nye formand er jo ikke ukendt med, hvad han går ind til. Han har tidligere i en årrække været medlem af bestyrelsen. Han har ikke blot selv, sammen med sine søskende og sine gode forældre, levet med i skolens liv, men han kender også som fader Grindsted-skolelivet. Det er altså en traditionsbåret repræsentant for vort fællesskab, foreningen her har sat til at afløse Anna Lauridsen. Vi ønsker ham og den hele bestyrelse held til og glæde af deres betroede hverv.

Til de afgåede tre bestyrelsesmedlemmer vil vi gerne sende en særlig hilsen.

Vi har ikke hernede sikre oplysninger ved hånden, så vi kan afgøre i åremål nøjagtigt, hvor længe de hver for sig har været med i ledelsen af elevforeningen. Det er for dem alle tre en meget lang tid, det drejer sig om. Når Elevforeningen næste gang jubilerer — og det er der jo ikke så længe til, — må en af foreningens historikere og medoplevere give en

Niels Krogsgaard Anna Lauridsen Kristen Pedersen

kildesikker skildring af netop disse tre's indsats i foreningens udvikling og i dens vagttjeneste for Grindsted Realskole.

Længst har vistnok *Kristen Pedersen* været med i bestyrelsen. Han har i hvert fald på denne post passeret et 25-års jubilæum. Som student og også mange år efter, at han var blevet lærer, kom han ikke blot til det rutinemæssige arbejde i bestyrelsen, men mødte tillige hvert år nogle dage før afslutningsfesten for sammen med vekslende kammerater — blandt disse i flere år A. B. Pedersen og Henning Buhl Nielsen — og ordnede alle de praktiske anliggender, der hører festforberedelserne til. Det var under skolens daværende forhold en indsats af korporligt slæb og grundig omtanke og et udslag af trofasthed, der beundringsværdigt holdt ved, også da han fik sin egen skole og i dagene ind under dens eksamensafslutninger jo ellers var fuldt forpligtet hjemme.

Niels Krogsgaard har jo over 30 år på bagen som lærer ved skolen, og han må som bestyrelsesmedlem være i omegnen af et 25-års jubilæum. Men allerede, før han kom ind i bestyrelsen, mærkede vi, hvorledes han i sin daglige færd på skolen følte sig ikke blot som lærer ved den, men også som gammel elev af den. Ved lærermøderne var det ofte ham, der fandt udtryk for væsentlige ting i forholdet til Elevforeningen, og han gled hurtigt ind i forarbejdet til festerne, så han på dette felt blev først Kristen Pedersens hjælper og derefter hans afløser. Krogsgaards efterfølger som

lærerrepræsentant i bestyrelsen, Søren Viggo Pedersen, får en krævende indsats at leve op til. Det er af stor værdi for både skolen og foreningen, at Krogsgaard har været med i ledelsen så længe. Af alle os, der har været eller er lærere ved skolen, er han den, der har personligt kendskab til de fleste årgange af elever.

Vor afgåede formand, *Anna Lauridsen,* kommer med sit bestyrelsesarbejdes åretal vist op i nærheden af Krogsgaards, i hvert fald når man regner de år med, da hun »uofficielt« arbejdede med. Hendes mand var i en del år formand for Elevforeningen. Han afløste en tid Anna som medlem af bestyrelsen. Alle, der kender samarbejdsklimaet i dyrlægeboligen i Tyregod, kan regne ud, hvis de ikke direkte ved det, at også på elevforeningsområdet var hun i disse år hans gode medhjælper. Formand har Anna Lauridsen været i vist nok en snes år. I hendes bestyrelsestid er foreningens gamle linie blevet holdt: fasthed over festerne, nærest mulig tilknytning mellem årgangene indbyrdes og nær tilknytning til skolen. I arbejdet for os skånede hun ikke sig selv. Hun evner at sige væsentlige ting på festlig måde ved sammenkomsterne. Der har været form og fest over hendes taler ved årsafslutningerne. Stor tak skylder skolens gamle venner hende for, at hun i sin tid, da Mogens Høirup blev skolebestyrer, kunne glæde ham og Karen ved Elevforeningens fortsatte og uændrede støtte. Hendes kærlighed til livet om den gamle skole vil vi aldrig glemme.

Vi hylder og takker de tre veteraner i Grindsted Realskoles Elevforenings ledelse for troskab og for hengivenhed over for det gamle Grindstedfællesskab.

Hjertelig hilsen til alle gamle Grindstedvenner.

Muk og Jens Futtrup.

Noget om vi mennesker — endnu engang ...

Det er over to år siden nu ...

Jeg sad ved mit vindue og betragtede sneen, der fløj hen over husene og markerne og vejen. Jeg sad og tænkte.

Jeg blev revet bort fra disse tanker. En lille vogn standsede ude på

vejen, og to mænd kæmpede mod vinden og sneen i et forsøg på at bringe nogle kameraer ud af bilen.

De bankede på.

»Petersen, journalist.«

»Hansen, pressefotograf.«

»Kom dog indenfor.«

Et par dage senere kunne man på forsiden af deres blads søndagsudgave ikke undgå at se et billede af to ret store familier, og to pile, der næsten anklagende ramte to ynglinge i familiernes midte. Inde i bladet var der udførlige biografier af de to, og på bladets kulturside to essays, de havde skrevet, og som i de følgende dage blev sønderrevet af redaktører landet over til brug for lørdagstillægets »Sagt og skrevet« spalte.

Vi havde vundet en essaykonkurrence. Emne: Vi mennesker. Vi havde begge nået den konklusion, det var forventet, vi ville nå: Alle mennesker er ens — på bunden. Vi fik bifald fra mange sider, breve fra mange »ukendte beundrere«, vi blev interviewet i radioen — vi fik en rejse til U.S.A.

Hvorfor?

Ofte tænkte jeg på dette essay. Hvordan var jeg nået til denne konklusion? Jeg fordømte individer med »udlevede chauvinistiske idealer« og manede til kamp mod anti-integrationisterne, som på grund af deres opdragelse, deres omgivelser, ikke kunne anerkende en person af en anden race som værende ligeberettiget. Hvilken ret havde jeg til at fordømme dem? Hvilket grundlag havde jeg for mine synspunkter? Aldrig havde jeg mødt, endsige talt med en neger, en jøde, en orientaler. Aldrig havde jeg mødt, endsige talt med en katolik, en buddhist, en muhamedaner. Aldrig havde jeg mødt, endsige talt med en finne, en englænder, en afrikaner. Aldrig. Hvad var min baggrund andet end den, jeg havde vundet hæder ved at fordømme: min opdragelse, mine omgivelser? Var jeg kompetent til at stå som tolerancens talsmand, jeg som aldrig havde været stillet på nogen prøve af nogen art?

Tyve timer i luften.

Dyre middage. Filmsoptagelser. Møde med kendte personer.

Jeg var i et fremmed land — et land sammensat af mennesker fra mange

lande og mange religioner og racer. Ville mit essay have været anderledes udformet, hvis jeg var opvokset her? For første gang var jeg sammen med negre. Tolerancens talsmand?? Å ja, i det ydre. Jeg besøgte Raplh Bunche, den første farvede, jeg havde talt med. Hvad betød det for den tolerante? Det betød noget. Hvorfor blev jeg chokeret over, at han talte ligesom de andre amerikanere? Hvorfor lød det hele tiden »Han er jo forskellig«? Hvorfor vendte jeg mig stadig om efter orientalere på gaden? Hvorfor var der en mur mellem mig og enhver farvet? Jeg så hverken op til eller ned på dem — jeg så dem bare. For de var jo forskellige, de var jo forskellige, forskellige.

Jeg kom hjem. Mit nederlag havde været fuldstændigt. Jeg havde vundet stor anerkendelse for ideer, jeg ikke selv længere troede på, ideer uden realitet. Jeg havde ført mine læsere bag lyset. Jeg havde medvirket til at opdrage offentligheden til den livsløgn, kun få af dens repræsentanter ville få lejlighed til at veje — og sikkert finde for let — utilstrækkelig.

Der gik en måned.

Der kom et brev.

Jeg havde fået et legat: Et års skolegang på et amerikansk gymnasium.

Og i august 1958 stod jeg i Los Angeles med eet ønske: at kunne få mine opfattelser reviderede, at opleve, at jeg oprindeligt havde haft ret.

Jeg blev adopteret af nogle mennesker, der virkede yderst almindelige. Jeg havde været der en hel uge, da jeg fandt ud af, at de var jødiske. Det gjorde mig lykkelig, thi jeg opdagede det først efter at have fået et godt indtryk af dem — de var bare almindelige mennesker — ikke forskellige fra deres kristne medborgere. Det var for sent at bygge en intolerancens lille mur.

Jeg drog til en kvæker-lejr og så orientalere, kristne, jøder, negre spise sammen, tale sammen, leve sammen, elske hinanden — og efterhånden blev noget af min reservation nedbrudt. De var jo — når alt kom til alt — ikke synderligt forskellige fra mig — trods alt.

Jeg måtte følge de amerikanske skikke. Som gæstestudent på skolen måtte jeg gå ud hver week-end til selskaber, danse — med »pige på«. Så

jeg gik ud med jødiske og kristne piger i flæng. Og de var jo ens. Ens.

Jeg holdt taler for negroide, for jødiske, for kristne grupper — og de reagerede ens, de stillede de samme spørgsmål, de var på samme plan. De var ens.

Hvad var nu dette? Havde man ikke hørt så meget om Amerika og amerikanere. Var det ikke blandt andre dem, jeg havde henvendt mig til med mit essay nogen tid før?

Men —

— jeg mødte en pige, som vidste mere om emnet end jeg. Hun var sort og smuk. Og fra den så ulyksaligt berømte by, Little Rock. Hun kunne fortælle mig en hel del om Amerika, jeg endnu ikke havde set. Hun havde følt intolerancen på sin krop.

Og jeg skulle til en middag og skulle invitere en dame. Jeg ringede til en pige, jeg kendte flygtigt.

Sort.

»— Ja, det ville jeg da gerne. Et øjeblik, jeg må lige spørge min mor ...«

Et øjeblik.

»— Mama vil ikke tillade det.«

»— Hvorfor?«

»— Du er jo hvid, ikke?«

Jeg ringede til en pige, der ligesom jeg var medlem af skolens elevraad. Hendes bedsteforældre indvandrede fra Japan.

»— Ja, det vil jeg da gerne.«

»— Skal du ikke have lov af din mor?«

»— Hvorfor dog det?«

»— Nå, nej ...«

Jeg burde have spurgt mine adoptivforældre. De var ikke begejstrede: Hun var jo smuk og intelligent, men ... gul!

Kort tid efter flyttede jeg. Fik nye »forældre«. Også jøder. Men anderledes.

De havde mange venner, som ofte kom. Jeg vænnede mig til at se indianere, mexikanere, koreanere, afrikanere i vore stuer på et hvilket som helst tidspunkt. De var vokset ud over alle de usynlige skel, og de opdragede

mig til at glemme dem. De opdragede mig til at glemme det ydre, at søge det indre, at overse hudfarven og øjnenes vinkel og søge menneskelige værdier, til at overse økonomiske kår og søge andre kvaliteter hos mennesker, til at realisere at religion er en privat sag, som kan være med til at skabe menneskers tankeverden, men som man ikke kan benytte til at stille folk i bås.

Og da de nænsomt havde ført mig ved hånden hen over de bjerge af negerslavers rustne lænker, udgassede jøders aske, forvredne legemer af korsfæstede revolutionære, der udgør vor stolte ariske races historie, da de havde væltet de mure, der stod mellem mig og mine medmennesker, lod de mig opleve det under, jeg så selvsikkert havde taget for givet, og som mine danske medborgere havde slugt som noget lige så givet et år i forvejen. Det under, den oplevelse, det er at opdage, at vi alle i vore drømme, i vort liv, i vore inderste tanker er ens, hader, sørger, glæder, elsker . . .

Ved blot at leve, som de hele tiden havde levet, jøder i det amerikanske samfund, og opfordre mig til at møde og tale med så mange mennesker af forskellig baggrund som muligt, viste de mig, at der kun har været een Adam og een Eva, at vi alle hører sammen, at vi alle tilhører den samme slægt. De lærte mig at vi alle står i gæld til og ønsker at tilhøre og leve efter den ånd af godhed, som de gamle religionsstiftere så smukt udtrykte og så rigtigt fortolkede.

De gav mig en religion igen ...

Det er over to år siden, jeg sad ved mit vindue og betragtede de utallige snefnug, der fløj hen over husene, markerne, vejen. Utallige ens snefnug, der hvirvledes rundt blandt hinanden, blandede sig med hinanden, kyssede hinanden, fredeligt lagde sig til ro hos hinanden efter først at have kæmpet med hinanden om et sted at slå sig ned.

Var det snefnug, jeg så?

— — eller var det mennesker, som Jesus så dem, som Gandhi så dem — ens ...

Høng, d. 27. februar 1960. *Erik Thygesen.*

(Gl. elev fra Grindsted Realskole).

Brev fra maleren og billedhuggeren Erling Frederiksen, der har været elev på skolen, til Elevforeningens formand, Tage Grunnet, fra samme klasse.

Kære Tage.

Du ville have mig til at skrive lidt i årsskriftet om, hvorfor jeg har arbejdet mest med maleriet på Grindstedegnen. Vi har jo travet adskillige ture sammen og genoplevet barndommens land, som vi begge holder af; ja, vi har vel begge forstået senere oplevelser ud fra de mål, naturen gav os.

Her havde man sine første oplevelser på egen hånd i naturen, oplevelser som vel alle har haft dem i barndommen. De blev noget af een selv, som man ikke kunne løbe fra; derved fik de betydning for en fremover. Hvor man end var, sammenlignede man — uden altid at vide det — med det indre billede, man havde af naturen her: Landskabets fremherskende træk, fladen, det vandrette, uendeligheden, der breder sig til alle verdenshjørner fra det nære til det fjerneste, hele horisonten rundt — med os selv som et levende centrum. Udsynet over vidderne er *nu* stærkt begrænset af plantninger. Heden, der dengang, gjorde, at landskabets beherskedes af andre farver end nu. Det var alt det rødbrune og brunviolette, som gjorde det så rigt på modsætninger. Landskabets fladen sig ud mod horisonten, set af drengens nye, ubrugte øjne, blev mægtigere for ham, end den voksne kunne se den. Et lille forblæst træ eller et buskagtigt krat blev til »træet«, der som isoleret modsætning til den store flade, var det eneste, der rejste sig i vid omkreds. Vindens drift hen over den rolige flade, skyernes høje sejlen, gav rummet bevægelse. Oplevelsen af vandret og lodret, ro og bevægelse har forenet sig med disse begrebers tilstedeværelse i vor egen bevidsthed. Stadig huskes, at vi tit kappedes om, hvem der kunne få øje på de mærkeligste af alle de forskellige figurer, skyformationerne dannede. Stilheden, som mødte os i plantagerne — en stilhed, som var rig på lyde — som vindens susen ud over det åbne landskab ikke gjorde det muligt at skelne.

Engang vi gik ad en sti — det var plantagens eneste lysning — kom der lydløst gennem luften, bagfra, en mørk skikkelse glidende hen over vore hoveder. Først da skyggen var forbi, så vi musvågen. Måden, hvorpå den

kom over os bagfra, uset, gav os en oplevelse af noget af størrelse og form som fugle i folkeeventyret: Ingen af os vidste, hvad det var for en fugl. Overraskende og ufuldstændig, som oplevelsen først var, gav den fantasien frit spil, vi oplevede noget uforklarligt, deraf indtrykket, som det gjorde. En fantastisk oplevelse, først sanset som ukendt, hvorved stedlige realiteter mistede noget af deres nærhed. Et indtryk, der oplevedes i brøkdele af sekunder, der ikke blev opdelt i urets ensartede tidsdele, men i de tidsmæssigt underligste og mangeartede størrelser. Her er tale om en oplevelse opfattet af øjet, øret ja af kroppens hele nervevæv for så at blive set, ja set, så oplevelsen af fuglen i dens sande element med hele sin natur i behold gav os billedet af »rovfuglen«.

Engen med åen var en vældig tumleplads, hvor hver årstid bød på sit. Forårets komme, som vi oplevede det her, vandet, der igen løb stærkt, blev sprælsk efter vinterens monotone, mørke og stille sejge strøm. Nu hørtes klukken i alle småløb, og bruset ovre fra slusen ved åen, og alle de mange småtude, hvor vandet ledtes fra kanalerne ned over engen af grøfter, der gav tilbage til åen, hvad engen ikke orkede at drikke. Her i det tidlige forår skete der noget i naturen, og forandringerne fulgtes fra dag til dag. Forliset af en træsko under forårets tøbrud, voldsomheden hvormed det kom, var årsag til, at vandet brød igennem kanalbrinken, og over skulle man alligevel, — det var at leve. Træskoen så vi sejle som en båd ud over engen ført af den stærke strøm, og engen var som en fjord. Senere fandt vi træskoen ude vestpå, den stod som et strandet skib. Hertil havde vandet ført den, og her var vandet løbet fra den, vi fandt den stående på en græstue — ikke tabt, men strandet. Før sommeren så vi engen gult i gult, engkabbelejen blomstrede.

Ved sommer lå vi tit ud over grøften og fulgte dyrelivet i vandets skjul under brinken. Her blev vi vidne til kampe på liv og død. Der var dramaer, vi ikke altid holdt os udenfor, men greb ind i med et græsstrå til fordel for den, vi mente var den svageste part, den der skulle ædes. Kvierne i engen, når de blev sluppet løs efter høhøsten, sikken glød i farven, de havde og disse milde stærke og troskyldige øjne, dyrets og barnets: I åen fiskede og tattede vi uden at blive store fiskere, men oplevelsen i sommer-

natten siddende på en sæk hø ved åbrinken med tatstangen i hånden, sansende gennem snøren i åens strømmende, glidende løb. Vi fulgte — gennem snøre og stang, gennem armene til bevidstheden — med i, hvad der skete i den mørke strøm: En måde at opleve på, forskellig fra dagens. Af og til nærmede sig nogle mørke masser fulgt af lyde: Svup, svup. Det var nysgerrige, løsgående køer, der frembragte lydene, når de trak klovene op af den fugtige engjord. Bekkasinen huskes også som lyd, der engang kom i ens øre og stadig høres.

En sommernat, solen gik ned mod en lodret, gul himmel. I øst rullede natten allerede frem i kølige violette, grønne og blå farver. Vi fulgte solen på dens sidste stykke vej mod horisonten. En for barnet glad sommerdag gik på hæld. Smukkere og bedre afslutning på dagen gives ikke, naturens store andagt. Hele dagen viser sig nu en stakket stund i hele sin pragt, da den samles i en sidste kraftanstrengelse over for natten, der er på vej. Med solen under horisonten og et sidste stærkt lys højt på himmelen, et farveorgie, der har dramaet i sig: Dagen opløser sig for nattens hvile. Køligheden begyndte at mærkes, og vi gik hjem efter en stor og smuk oplevelse, en skønhed, der gjorde indtryk, uden at vi begreb den, men vi kendte den og søgte den, naturens ro kom også til os. Disen over mosedrag, der løber på tværs af vejen, står i kølige bælter og gør ting usynlige med sin hvidhed. Vi havde uforklarlige oplevelser, mens kulden gik os til marv og ben. Nu mærkedes hjemmets tiltrækning, her ville vi møde det kendte og blive trukket ud af vor tilstand af uvirkelighed. Lyden af raslende vognkæder mod den skærvebelagte, grusede vej fra arbejdsvogne, der nu kørte dagens sidste læs tørv, fortalte om dyr og mennesker med en lang arbejdsdag bag sig. Lydene har efterladt toner i os, der stadig vil lyde for vort indre øre; de fortæller om stilhed over det flade land og om en slægt, der kunne holde ud.

Det var ud på efteråret, når der skulle hentes kartofler ude i Simmelbæk. Skete der for lidt på landevejen, tog vi turen ind over heden og mærkede, at vejen ikke blev kortere heraf, men at vi så mere. Det sparsomme dagslys var ved at ebbe ud, inden vi var på hjemvejen. Før solen forsvandt under horisonten, farvedes lysningen mellem lavthængende af væde mættede skyer

og jordens kant i purpur, en pragt, der rev os væk fra tid og sted. Snart var pragten forsvundet, og vi var atter tilbage, jorden var nær, hverdagen og nuet, omgivet af mørk hede, plantager og pløjemarkernes dybe fylde i blåsorte og violette farver. Hen over himlen flakkede store, sorte flokke af krager, der fløj østpå for natten.

Ud på efteråret sent om aftenen i et buldrende mørke og alle vinduer uden lys, det hele sort i sort. Der var en fuldstændig mangel på lys, så et kalket hus eller en hvidmalet låge ikke engang evnede at skille sig ud af mørket.

Vinteraftenen i en tør frostklar stilhed, der lod en alene med lyden af egne fodtrin i den knirkende, rimede sne. Gennem stilheden trængte en hunds gøen fra vest; andetsteds blev en stalddør lukket op og i. En ny lyd. Terrænet fornemmedes gennem lydens bevægelse langt ude fra gennem det mørke rum. Man standsede op og lyttede. Blikket søgte op mod himmelrummets mørke tavshed, ingen stjerner, kun stilheden og knitrende, bidende frost. Øjet var endnu ikke modtageligt for fjerne stjerners lys på dets vej gennem mørket. Med et træder en enkelt stjerne stille frem, man bevæger hovedet, søger og skimter langsomt en stjerne her en stjerne der, vi begynder at tælle dem. Lige med et vælter de frem mod os ude fra rummets blåsorte mørke, og nu i et antal, der ikke mere lader sig tælle: Himlen er oversået med stjerner. Alt bevæges, intet står stille, med hovedet bøjet bagover føres man ved øjet langt ud i rummet i den grænseløse uendelighed, intet standser øjet. Vi oplevede en sådan aften en frihed, en hvilen i øjets bevægen sig i dette mørke, der dog blev opfattet som rum. Vi oplevede en svævende, sejlende fornemmelse og fjernedes fuldstændigt fra det nære. En følelse af mangel på forbindelse med sig selv, løsrevet og fjernet fra vor egen krop. Vi stod uden at mærke fødderne mod jorden; ens bevidsthed evnede ikke samtidig at være knyttet lige stærkt til begge oplevelser: Den nære og den fjerne; jorden, vi stod på, og det fjerne uendelige rum, som øjet gjorde det muligt at opleve uden for os selv.

Vel kommen inden for hjemmets fire vægge efter oplevelsen af himmelrummet, bliver man lidt efter lidt sig selv igen. De kendte ting kaldte en tilbage til tid og ens egen krop. Oplevelsen af en løsrivelse fra det nære

og kendte, fra sig selv og ud til noget, der nok var, men ikke kunne fastholdes, en tingsløs tilstand, der dog havde alt i sig — holdt sig.

Den umiddelbarhed, hvormed barnet kan opleve naturen, stiller der sig senere meget tillært hæmmende i vejen for, mellem os og den natur, vi som børn levede med. Ved stadig at lade oplevelser og erfaringer gjort af barnet få lov til at være tilstede med alle deres værdier, ikke smide dem væk, så senere kundskaber og erkendelser står alene, kan man holde sit syn på naturen og livet frisk og oprindeligt. Alt må have lov at indgå i den helhed, vort liv jo er, en helhed, der stadig bliver ny, selv om den gamle helhed ikke må kasseres, men samarbejdes med det nye. Vi kan ikke løbe fra noget; bittert kan meget føles, men det kan blive gavnligt for os ved at anspore os fremover. Vi ønsker et langt liv, men forkorter det selv, hvis vi skærer den del fra, vi har levet.

Oplevelser fra drengeårene har stadig tag i en, og gennem årene er det oplevet igen og igen; meget har jo hobet sig op i en, og noget af dette spiller nu ind i vor oplevelse af naturen, så denne har både gammelt og nyt i sig og derved er blevet rigere. Det at have kendt mennesker, der levede deres liv på den egn og set dem som hørende sammen med landskabet; man kender marken, hvor han gik og sang; den mark er ikke uden ham, og han bar præg af den jord, han arbejde med. En tristhed kan angribe en, men hold af livet, mens tid er. Utålmodighed kendes ikke mere, tiden er ikke lang mere, middagshøjden er set, men håbet om oplevelser af endnu ukendte, sandere glæder lever i en. Arbejde, arbejde er det bedste, da åbnes øjnene, og vi gøres modtagelige for de nye oplevelser.

sign. *Erling Frederiksen.*

Frivillige fra 17 lande byggede:

BØRNEBYEN — hvor alle er ligestillede.

Et levende udtryk for menneskeligt fællesskab.

Af Poul H. Fromsejer (årg. 52)

Trogen, Schweiz.

Børnebyen er et forsøg på virksom kærlighed mod det forladte og nødstedte barn, i bevidstheden om, at menneskeheden — om den vil indse det

eller ikke — i dag udgør een stor familie, som må løse sine problemer — og frem for alt sine opdragelsesproblemer i fællesskab.

Disse ord af W. R. Corti, der er grundlæggeren af børnebyen *Trogen* i Schweiz, kan stå som målsætning for den aktivitet, der udfolder sig på dette sted.

Ideen fik en ung student, der engang havde drømt om at oprette et overnationalt akademi for sandhedssøgeren, men som nu — efter at sygdom havde tvunget ham til at opgive sine studier — under den anden verdenskrig forlod dette filosofiske ideal og i stedet søgte at virkeliggøre en skabende tanke med jordforbindelse. I et schweizisk månedsblad fremkom et opråb om at bygge en by for forældreløse børn fra den stadigt rasende krig. Det var i 1944.

Forslaget fandt et overraskende ekko i pressen, i radioen, i skolen og ved familiebordet. Fra alle sider strømmede erklæringer ind: Vi vil gerne hjælpe ... Folkets skabende fantasi blev vakt. Førende pædagoger anbefalede tanken, og snart byggede børnene en modelby med deres byggeklodser.

Baggrunden var dyster: Da krigens regnskab skulle gøres op, fortalte de tørre tal, at 30 millioner civile og 10 millioner soldater havde mistet livet. millioner og atter millioner var blevet rodløse og fordrevet fra deres hjemstavn. Krigens udgifter var 2 billioner dollars. *Store ofre* — og alligevel løste krigen ikke et eneste af menneskehedens virkelige problemer, men i dens kølvand fulgte en mængde had, forvirring, hævnlyst, gerrighed, skuffelse og fortvivlelse.

Og børnene. En vurdering efter krigen nåede frem til 40 millioner forsømte, hjemløse og forældreløse børn. Tallet kan tale sit tydelige og chokerende sprog, men intet fortælle om disse børns nød, sult, tårer, angst, trøstesløshed, kvælende hjemve, råb efter far og mor. Statistikken har ingen rubrikker for disse livsytringer.

— Hvad hjælper al tale om vor tids fordærv, hvis vi ikke er rystet i vort inderste over det? — skrev den schweiziske pædagog J. H. Pestalozzi (1746—1826), grundlæggeren af det 19. århundredes pædagogik.

Mange var rystet i deres inderste over krigens fordærv. En del af dem fandt sammen i Schweiz og byggede Pestalozzi børnebyen umiddelbart efter

krigen. Grundstensnedlæggelsen fandt sted den 28. april 1946 i Trogen, 65 kilometer fra Zürich. — Endnu før der var foranstaltet nogen indsamling strømmede de frivillige til — fra sytten lande kom de, men flest britiske studenter og lærere. Gang på gang blev ansøgninger til det offentlige om bevillinger afslået, men folket stod bag ideen. Typisk er denne hilsen fra en dreng i St. Gallen: Jeg har forstået, at Forbundsrådet har afslået tilskud til børnebyen. Det gør heller ikke noget, for nu bygger vi unge den selv ...

Nu sendtes børnebyens kommende symbol og vartegn ud — mariehøne-lykkebringeren. Salget af denne nål indbragte knap ½ million Schweizer-Frank, henved ¾ million kroner.

De frivillige havde ventet på et sesam-ord. Nu kom det, og nu var de i arbejde. De talte alle sprog, men de byggede ikke et babelstårn. De havde oplevet krigen i deres lande, derfor var ingen vej for lang for dem. Den unge medicinske student, der havde undfanget ideen til dette forehavende fik bekræftet, at sandheden, som han søgte ikke var en lære og en viden, men en vej og et liv. — I religiøs, politisk og pædagogisk henseende var vel disse frivillige arbejdere forskellige, men alle var de søgende og modtagelige for nye indtryk.

Da de første huse stod færdige, kom børnene.

De første indbyggere kom fra Warschawa, Wien, Toulon, Marseille, Budapest, Helsingfors, Rom, Florens, Hamburg, Athen, Strassbourg og senere også fra London og Leeds. Mange af børnene vidste ikke, hvad de selv hed eller hvornår de var født, deres virkelige hjemland blev først kendt gennem senere tilfældigheder. Mange holdt en laset bylt i hånden. Heri lå ofte et krøllet billede: Min far, lød det stille, — eller Min mor ... Ingen af dem forstod, hvor de var. En fransk pige brast i hulkende gråd, da man fortalte hende, at en seng og en kasse tilhørte hende. Så meget kunne hun ikke fatte ...

Fortiden skræk glemtes langsomt i de nye omgivelser, hvor de mødte kærlighed, ro og varme. Sårene heledes, erindringerne blegnede. For hvert barn begyndte en ny vej og et nyt liv i den fælles leg med andre, i omgangen med dyr, i ansvaret, de fik pålagt i denne mærkelige by, som var

deres by, hvor de var borgere, og hvor deres medborgere var deres kammerater — ligestillede med dem selv.

Det var ikke tilfældigt, at byen fik navn efter den store pædagog Pestalozzi. Ham, som i særlig grad tog sig af de hjemløse og forældreløse børn, og som engang sagde: Hvad reden er for fuglen, hvor den kommer ud af ægget og vokser op, sådan er hjemmet for folket det midtpunkt, i hvilket og gennem hvilket alle dets livs kræfter bevæger sig og igen finder hvile. Tag reden fra fuglen, ødelæg dens rede, og du har ødelagt livet for den. Læg folkets hjem i fordærv, og du ødelægger dets liv. Nej, der er ikke andre muligheder for redning af folket, end en klog og virkningsfuld omsorg for hjemmets gode tilstand. Hvor der ingen sandhed, kraft og velsignelse er i folkets hjem, der er ingen sandhed, kraft og velsignelse i folkekulturen, ja, der er slet ingen virkelig folkekultur.

40 millioner børn trængte til et hjem. Pestalozzi-byen kunne rumme 200 børn.

Vismanden Kungfutse sagde: Det er bedre at tænde et lille lys end at bande over mørket ...

Det er ofte forsøgt at bringe Pestalozzi byens ide på en enkel formel. Men alt virkeligt levende lader sig kun vanskeligt formulere. Et kærlighedens værk er det, bygget i bevidstheden om, at menneskeheden i dag udgør een stor familie, vi er alle verdensborgere.

I hvert hus bor 16—18 børn i alderen 5—16 år. »Forældrene«, der er fra samme nation som husets indbyggere, giver børnene elementær undervisning, og man følger de respektive landes skoleplaner. I visse fag gives international undervisning. I det sidste skoleår bliver alle nationerne sammenfattet i et overnationalt arbejdsfællesskab, et levende udtryk for selve ideen i dette arbejde ...

Tolerance, solidaritet, venskab og opdragelse i folkeforståelsens tjeneste indprentes børnene, samtidig med, at man søger at bevare det enkelte barns sproglige, kulturelle, konfessionelle, og nationale ejendommeligheder.

For at kunne praktisere disse idealer, forholder ledelsen sig politisk og religiøst strengt neutral.

Børnebyen Trogen og arbejdet der indebærer store perspektiver. Resul-

tater dukker ikke frem øjeblikkelig, der må arbejdes på langt sigt. Opdragelse betyder også at *vove* og at *vente,* og når børnene i 16 års alderen drager ud i verden for at klare sig selv, vil det liv, de levede i deres egen by, vise sig at få uoverskuelige følger.

— En forsøgsskole — skrev Pestalozzi i 1805 — ændrer ikke verden i den første time, den viser sig, men den kan gøre det menneskelige sind og hjerte mere modtagelig for en sådan forandring og således bane vejen for en virkeliggørelse af det, som menneskesindet fra Arilds tid har sat som mål for ædel stræben ...

Pestalozzi-byen har sit eget poststempel og sit eget tidsskrift, der sendes til alle venner og »forhenværende« borgere. Børnene leverer selv deres bidrag, og efter man som gave fra New Forest skolen i New York modtog et trykkeri, ordnes også den sag af særlig udvalgte borgere. Redaktionskomitéen består af en halv snes børn fra forskellige lande, og bladets navne er: Freundschaft, Friendship, Amitié, Amicizia, Filia, Ystävyys og Pzyjazn, der altsammen på de forskelige sprog betyder *venskab.*

Indtil det sidste søm, er alle disse 25 bygninger som byen består af, blevet foræret af gode venner og velgørere. Driften i de forløbne år har udelukkende været betinget af gaver, og også i fremtiden må Pestalozzibyen slå sin lid til det frivillige initiativ. I utallige lande, hvor børnebyen er blevet kendt, findes glade givere, schweizerfolket står stadig bag, skoleungdommen levere sit årlige bidrag, der sælges stadig mariehøns, der oprettes testamenter og afholdes arrangementer — pengene kommer og byens liv fortsættes. Selv bidrager indbyggerne med husflid og håndgerning, hvis resultater sælges til besøgende, hvoraf der i tidens løb har været over ½ million.

I byens avis »Freundschaft« har de »forhenværende« borgere deres specielle sider. De findes nu spredt for alle vinde, for det meste i deres hjemlande, som de — om muligt — også har besøgt i ferierne for ikke at miste forbindelsen totalt. De har valgt 56 forskellige stillinger, og også efter at de er blevet flyvefærdige følger deres by og deres »forældre« dem med største opmærksomhed. Børnebyen er for dem et rygstød og et tilflugtsted, som de altid med god samvittighed kan vende tilbage til. Over

200 har nu fået deres borgerbrev, og gennem disse unge forplantes byens ide ud i den store verden. Ved nytårsskiftet 1955—56 fandt cirka 50 af disse sammen i Trogen og besluttede at danne et forbund af tidligere borgere, som moralsk og økonomisk ville stå bag deres by. — Et levende bevis på glæde, samhørighed og taknemlighed.

— De første børn, der kom til vor by, var ofre for en voksengenerations fiasko, udtaler byens leder, Arthur Bill. Dem ville man hjælpe ved at gå tilbage til grundondet: I fuld alvor kunne man ikke tænke på, at en græker og en italiener, en franskmand og en tysker, som tilbringer otte år af deres barndom sammen, senere skulle kunne stå over for hinanden som væsensfremmede, ja som fjender. Vi håber, at de børn, der vender tilbage til deres eget land, foruden skole- og erhvervskundskab også tager den indsigt med sig, at vi alle, netop med vor forskelligartede begavelse, temperament, sprog og kultur, er henvist til hinanden, og at det, der forener er stærkere end det, der skiller, når blot vi lærer hinanden rigtig at kende.

Krigen standsede for 15 år siden, men Pestalozzi-børnebyen viser stadig sin store berettigelse. Også i dag findes tusinder af forældreløse børn, der har hjælp behov. — Midt i en verden, hvor der hades og myrdes, ligger denne børneby som et strålende eksempel på aktiv kærlighed, der må og skal rorplantes til andre folk og nationer på en eller anden måde, hvis vor generation skal overleve.

Det hjælper ikke bare at snakke og ønske alt godt, hvis vi ikke selv engageres og i vort inderste er så rystet, at vi handler. Vore ord om verdens elendighed må skabe noget nyt og bedre. Eller sagt med en vending af Pestalozzi:

— Hvis vi vil, at det skal gå bedre i den ringeste stråhytte som i den store verden, så må vi selv gøre, hvad vi kan for at bidrage dertil ...

Mennesker, der vil det gode, må forene deres kræfter, ligesom de gør det, der vil det modsatte. I dag er vi alle indflettet i hinanden, menneskeheden er blevet eet legeme. Det er ikke længere tilstrækkeligt at opdrage ens børn alene efter forholdene i ens by og ens land. — Vi har alle et ansvar udadtil, vi må sætte os ind i livet, som det leves i andre lande. Om det er let eller ikke — vi må forsøge. Den, der lærer sin nabos sprog at

kende, behøver ikke at glemme sit eget. Den, der har medlidenhed med det sultende kineserbarn, behøver ikke at være ligegyldig med sine egne børn. I dag er vi alle blevet naboer, og enhver har ansvaret for *sin* nabo.

Eller sagt med linierne fra en spejdersang af Ernst Klug, musiklæreren i Pestalozzi-børnebyen:

Altid beredt, altid beredt
altid give vort liv til det Gode.
Jeg sammen med dig, du sammen med mig,
vi for alle andre,
som på jorden vandre.

Medlemsliste 1960

Æresmedlemmer

Ellen og Jens Futtrup,
Hanved, Flensborg.

1959 Aaskov, Karen,
Jorden rundt 35, Grindsted.

1954 Aaskov, Frede,
Jorden rundt 35, Grindsted.

1956 Agersnap, Ulla,
Østerbrogade 9, Grindsted.

1948 Åkermann, Ruth,
Kindhestevej 10, Assens.

1953 Akselsen, Inge Marie,
Hejnsvig st.
Albrechtsen, Rita, damefrisørinde,
Vesterbrogade, Grindsted.

1922 Almstok, Inger,
De gamles Hjem, Vorbasse.
Almstok, Inger Pedersen, Pilevænget 14, Møllevangen, Vejle.
Andersen, Axel, glarmester,
Nørregade, Grindsted.

1954 Andersen, Bjarne E.,
Bjørnsonsvej 26, København V.
Andersen, Edel,
»Lindholm«, Tim st.

1952 Andersen, Ellen, f. Mortensen,
Surtvig 6, Kolding.

1942 Andersen, Elof, bankass.,
Herning Handels- og Landbrugsbank, Herning.

1956 Andersen, Else, Lyhne, f. Hansen,
Filskov.
Andersen, Hans Christian, stud. polyt., Borgergade, Grindsted.

1953 Andersen, Ragna Jøker,
Skovløbervænget 3, Fredericia.

1956 Andersen, Anne Marie,
Morsbøl pr Grindsted

1942 Andersen, Elna Linnet,
Danish Missions Girls School,
Aidens Valley, Aden, S. Arabia.

1930 Andersen, Erna Skovborg, f. Pedersen, Vestergade 39, Vejle.

1958 Andersen, Helene M.,
Horsevænget 128, Vanløse.

1939 Andersen, Helge Søgaard,
bankfuldm., Andelsbanken, Vejle.

1950 Andersen, Jørn Clausen,
Engparken 16, Esbjerg.

1955 Andersen, Lis Rahbek,
Krogen, Grindsted.

1957 Andersen, Ove,
Borgergade 19, Grindsted.

1921 Andersen, Tage, skrædermester,
Borgergade 19, Grindsted.
Andersen, Thorkild, bogtrykker,
Borgergade, Grindsted.

1933 Andreasen, Kirstine,
Chr. Lundsgaardsvej 14, Grindsted.

1957 Ankersen, Peder,
Sdr. Omme.

1955 Ahrens, Mogens,
Nygade 32, Grindsted.

1951 Ahrens, Sven Preben,
Nygade 32, Grindsted.

1937 Bach, Anders J., revisionsass.
Gl. Vardevej 36, Esbjerg.

1953 Bach, Kresten,
Krogager.

1957 Bach, Martha,
Dalgasvej 3, Grindsted.

1955 Baggesgaard, Aage,
Jyllandsgade 25, Grindsted.

1945 Baggesgaard, N. J., bankass.
Søndervang 6, Grindsted.

1957 Balle, Niels Christian,
Bække.

1942 Barslund, Henry, købmand,
Barde pr. Herning.

1957 Bech, Peder,
Sølyst, Hjerting.

1954 Bendixen, Cyril,
Svends Alle 69, Gladsaxe, Søborg.

1948 Bertram, Eigil, 332 Downer
Place, Aurora 1^2. U.S.A.

1957 Birch, Tage Vind,
Norgesvej 35, Skive.

1925 Birkelund, Dagny, f. Holdt,
Cementvarefabrikken, Vorbasse.

1944 Bitsch, Arnfred, kommunelærer,
Værebrovej 12, Bagsværd.

1931 Bitsch, Daniel, pastor, 14 Rundalls roadd, Madras - 7, India.
Bjerregaard, Gerda, Øksnebjergvej 23[1], Odense.

1939 Blynning, Rikardt, Jyllandsvej 12 B[1], tv., København V.

1953 Boe, Jørn, repræsentant, Brande.

1933 Boesen, Ebba, f. Ernebjerg, Ernst Bojesensvej 5 A, Holte.

1957 Borg, Ole, Tofterup.

1949 Botne, Ruth, f. Mogensen, korrespondent, Niels Steensensvej 12, Bolbro-Odense.

1947 Bremer, Holger, telegrafass., Sognegårdsalle 78, Hvidovre.

1937 Bruun, Johan Dejgaard, dyrlæge, Nordenskov.

1950 Brus, Karen, børnehavelærerinde, Solvangsvej 1, Humlebæk.

1952 Carlsen, Ib, Stjernholm A, Horsens.

1949 Carlsen, Gunhild, f. Præstegaard, Stjernholm A, Horsens.

1959 Carstensen, Ellen Marie, Urup, pr. Eg.

1957 Carstensen, Holger, Landgildevej 6, København S.

1936 Christensen, Arnold, direktør, Struervej 60, Holstebro.

1937 Christensen, Martha, f. Lorentsen, Hundstrup Brugsforening, pr. V. Skerninge.

1957 Christensen, Birgit, Borgergade 13, Grindsted.

1924 Christensen, Carl, landsretssagfører, Hornslet.

1955 Christensen, Carl, Havndalsvej 8, Kastrup.

1941 Christensen, Carl Otto Husted, Damvejen 18, Ribe.

1941 Christensen, Ellen, »Mosegaarden«, Blaahøj.

1957 Christensen, Else Marie Vibe, Høllund, Vorbasse.

1934 Christensen, Gunnar, kommis, Brugsforeningen, Grindsted.

1955 Christensen, Henry, Hellevad Mejeri, Hellevad.

1937 Christensen, Jørgen Reimann, installatør, Trillerup, pr. Dræby, Odense.

1945 Christensen, Torben Søholt, journalist, Thorvaldsensgade 28, Århus.

1945 Christensen, Jørgen Søholt, journalist, Bjørn Andersensvej 31, Birkerød.

1946 Christensen, Kaj Rørbæk, Poppelvej 8, Hasseris, Ålborg.

1936 Christensen, Poul Johan, manufakturhandler, Borgergade, Grindsted.

1931 Christensen, Vagn Nørlund, kriminalbetjent, Odensegade 2[2], Århus.

1932 Christensen, Margit Lund, Torvet 3, Grindsted.

1958 Christensen, Solvejg Lund, Torvet 3, Grindsted.

1923 Christensen, Thomas, inspektør, Christiansvej 23, Charlottenlund.
Christiansen, Agnes, f. Schlibaum, Sofievej, Billund.

1957 Christiansen, Carl Rich., »Hobby«, Billund.
Christiansen, Chr., Aaboulevarden 78, København N.

1955 Christiansen, Jens Oluf, »Lego«, Billund.

1926 Christiansen, Poul Henry, manufakturhandler, Grindsted.

1932 Christiansen, Esther, f. Olesen, Borgergade 15, Grindsted.
Christiansen, Signe, f. Schiørring, Slotsgade 8, Hillerød.

1919 Christiansen, Svend, forretningsbestyrer, Borgergade 10, Grindsted.

1959 Dahms, Anny, Nygade 7, Grindsted.

1938 Dahlentoft, Harald J., driftsleder, Jyllandsgade 45, Grindsted.

1947 Dalgas, Bent, Grindsted Trælasthandel, Grindsted.
Dalgas, Esther, f. Nielsen, Østergade 1, Grindsted.

1954 Dalgas, Jytte Vinding, Østergade 1, Grindsted.

1957 Donslund, Anne Marie, Vorbasse.

1932 Døssing, Asta, f. Degn, tandlæge, Englandsgade 23, Esbjerg.

1956 Ebbesen, Johanne Margrete, Vandel.

1942 Egholt, Bente, St. Møllevej 10[2] tv., København S.

1928 Elmgaard, Ingrid, lærerinde, Fjelstrup.

1957 Engberg, Kaj, Hjarup, pr. Kolding.

1950 Engberg, Olaf, savskærer, Åst pr. Vandel.

1950 Eskildsen, Inge, ekspeditrice, Ellevang, 22, værelse 39, Vejle.

1957 Eskildsen, Karen, Jyllandsgade 3, Grindsted.

1954 Eskildsen, Johannes, kontorist, Jyllandsgade 5, Grindsted.

1941 Eskildsen, Knud, bankfuldmægtig, Jyllandsgade 14, Grindsted.

1921 Eskildsen, Kristian, sognepræst, V. Vedsted, pr. Ribe.

1953 Eskildsen, Lars Ole, kontorist, Jyllandsgade 5, Grindsted.

1936 Felsted, Gerda, f. Sørensen, Fredensvej 12[3], Viby J.

1957 Foghsgaard, Lars, Apoteket, Grindsted.

1956 Frederiksen, Else Østergaard, Filskov.

1943 Frick, Marie, f. Jensen, 601 West 13th Ave., Vancouver B.C., Canada.

1951 Frifelt, Kirstine, Risbøgevej 24, Brabrand.

1930 Frisken, Lorenz, kontorchef, Axelhøj 48, Vanløse.

1952 Fromseier, Poul H., Aldersrovej 6, Århus.

1955 Frøkjær, Anne Elise, Seminariet, Nr. Nissum.

1941 Frøkjær, Jens Chr., læge, Allingåbro.

Futtrup, Anders, lærer, Flensborg.

1934 Futtrup, Hans, skolebestyrer, Dansk Privatskole, Lyksborg, Paulinenallee 2, Glücksborg.

1953 Ganzhorn, Jonna, Randersvej 6, Hobro.

1955 Grau, Ole, snedkerlærling, Sdr. Omme.

1937 Gravesen, Ingrid, f. Jensen, Tesdorffsvej 90, København F.

1922 Gregersen, Mads, civilingeniør, Vejlesøvej 76, Holte.

1935 Grunnet, N. Tage, Østervej 39, Glostrup.

1945 Grysbæk, Kirsten, sygeplejerske, Tordenskjoldsgade 29[4], Århus.

1951 Græsholm, Jørgen, Canada.

1948 Haarder, Axel Andreas, Brugsforeningen »Fremtiden«, Nørre Aaby.

1922 Haarder, Hans, cand. mag., højskoleforstander, Rønshoved Højskole, Rinkenæs.

1957 Haldbo, Jørgen, J. P. Jensensvej 8, Grindsted.

1929 Hald-Madsen, Anders, industrikonsulent, Højgaards Vænge 3, Bagsværd.

1934 Hald-Madsen, Jørna, f. Jørgensen, Højgaards Vænge 3, Bagsværd.

1955 Hansen, Andre, kommis, Grindsted.

1950 Hansen, Arne, »Ølgaard«, Randbøl.

1930 Hansen, Birthe Levin, cand. mag., c/o Strandvejen 30, København Ø.

1953 Hansen, Christian Lyhne, lærer, Tårnby Skole, Amager.

1923 Hansen, Ejnar, tømrermester, Vandel.

1957 Hansen, Esther Ragnhild, Vorbasse.

1956 Hansen, Hans Erik, Gymnasiet, Tarm.

1954 Hansen, Hans Ole Fernis, Fayes Alle 2, Thisted.

1954 Hansen, Helen Marie Teglgaard, sygeplejerske, Rigshospitalet, København Ø.

Hansen, Henning, distriktsmontør, Frisvadvej 16, Varde.

Hansen, Ib Pilegaard, Vardevej, Grindsted.

1954 Hansen, Herluf, »Ølgaard«, Randbøl.

1956 Hansen, Jens Norman, Engvej, Grindsted.

1950 Hansen, Jørn Teglgaard, maskinist, Vandel.

1941 Hansen, Kenneth Vestergaard, bankfuldmægtig, A/S Varde Bank, Varde.

1950 Hansen, Karen, f. Nielsen, Aadum Maskinstation, pr. Tarm.

1957 Hansen, Kirsten, Borgergade 23, Grindsted.

1957 Hansen, Hans Søndergaard
Toftdal, Vibes Alle 3, Grindsted.

1927 Hansen, Mads, dyrlæge,
Sdr. Felding.

1923 Hansen, Peter, førstelærer,
Hellevad.

1937 Hansen, Severin, dyrlæge,
Nørager.
Hansen, Søren P., bankass.,
Danmarksgade 40, Horsens.

1922 Haugaard, Johanne, f. Stærmose,
fysioterapeut, Brande.

1920 Heidemann, Anna Sofie, f. Holdt,
Miltonvej 12, Højbjerg.

1949 Henriksen, Annelise, f. Rømer,
Vejlevej 39, Grindsted.

1955 Hermansen, Kaj J., lagerekspedient, Kolstrupvej 31, Grindsted.

1921 Hermansen, Kirstine, lærerinde,
17. Ormes road, Kilpank, Madras,
S. India.

1955 Hjorth, Ingerlise,
Toften 1, Grindsted.
Hjorth, Knud Erik, kontorist,
Granvej 7, Grindsted.

1953 Hjorth, Poul Otto,
Toften 1, Grindsted.

1957 Ho, Preben,
Vester Ringgade 228, Århus.

1949 Hoeg, Lis, f. Winther,
Parkvej 6, Højbjerg.

1954 Holdt, Jytta,
Blaahøj.

1951 Holm, Else, f. Chirstiansen,
fysioterapeut, Jernbanegade 4,
Grindsted.

1956 Holm, Erik, kontorass.,
Midtjylland, Grindsted.

1953 Holdt, Ricard,
Blaahøj.
Holt, Sven, Monte Maiz, Cordoba,
F.C.C., Argentina.

1930 Holtegaard, Karen, cand. pharm.,
Frederiksborgvej 102 st. th.,
København NV.

1924 Horsbøl, Kirsten, seminarielærerinde, Østergade 83, Tønder.

1957 Horsted, Jens Chr.,
Krog pr. Billund.
Hougaard, Gudrun,
Sdr. Omme.

1945 Hovaldt, Annelise, f. Kaalund,
lærerinde, Fitting pr. Vorbasse.

1922 Hovmøller, Sigurd, 1019, Sc. 25th
str., Milwauke, Wisc., U.S.A.

1936 Hviid, Karsten, ingeniør,
Lektorvej 91, Ålborg.

1940 Hviid, Kiss, f. Hestehave,
Lektorvej 91, Ålborg.

1957 Hvolbæk, Else Betty,
Ø. Farimagsgade 79^{4}, København Ø.

1955 Hylgaard, Jørgen, kontorist,
Nørregade 38, Grindsted.

1957 Hæstrup, Per A.,
4. Maj kollegiet, Esbjerg.

1956 Højbert, Freddie Lohmann
Warming, Nørregade 50,
Grindsted.

1952 Højgaard, Asta, f. Warming,
Indre Ringvej 121, Fredericia.
Høirup, Ellen Chr., Holmegårdsvej 6, Hornbæk.

1950 Høirup, Birte, musikpædagog,
Jagtvej 110^{2}, th., København N.

1955 Høirup, Hanne,
Grindsted Realskole, Grindsted.
Høirup, Karen, frue,
Grindsted Realskole, Grindsted.

1945 Høst, Axel Egon, bankass.,
Fynsgade 14, Grindsted.

1938 Ibsen, Ruth, f. Wrang,
Øster Alle 8, Grindsted.

1946 Ibsen, Thor Falkner, bankass.,
Hans Egedes Vej 43, Herning.

1957 Ivarsen, Ruth Milred,
Krogager.

1954 Iversen, Anna Lise, korrespondent,
Sct. Paulsgade 7 B, Århus.

1956 Jacobsen, Agnes Kirstine,
Agerbæk.

1953 Jacobsen, Jørn Pinnerup,
sparekasseass., Hørlycksalle 12,
Grindsted.

1957 Jansen, Jørgen Kelvin Friis,
Faaborg pr. Varde.

1959 Jarlgaard, Felix,
Fruerstuevej 10, Svendborg.

1927 Jensen, Aage, isenkræmmer,
Nørregade 33, Grindsted.

1959 Jensen, Axel Schou,
elværket, Glejbjerg.

1958 Jensen, Ove Baggesgaard,
Nørregade 33, Grindsted.

1955 Jensen, Anne Marie,
Spjarup, Egtved.

1953 Jensen, Bente Rørbæk, f. Christensen, Parkvej 31, Vejle.
Jensen, Bent,
Godthåbsgade 36, Århus.

1957 Jensen, Georg, handelslærling,
Løvlund pr. Billund.

1957 Jensen, Jane Crone,
Frødings Alle 11^2, Søborg.
Jensen, Inger,
Vejlevej 42, Sdr. Omme.

1957 Jensen, Kirsten,
Fromsejer, Vorbasse.

1951 Jensen, Kirsten Else,
Hovedbanegården, Vejle.

1927 Jensen, Meta, overtrafikassistent,
Bymarken 41 st., Roskilde.

1955 Jensen, Mogens Langvad,
Seminariet, Jelling.

1953 Jensen, Ole Fink,
Algade 34^2, Middelfart.

1953 Jensen, Poul Vestergaard,
Vejlevej 56, Brande.

1933 Jensen, S., portier,
Sorøvej 11, Herning.

1946 Jensen, Sonja Winther,
Vesterbro 90, Aalborg.

1955 Jensen, Svea Crone,
Gedeshøj, Gedser.

1955 Jensen, Tommy Falck,
Kastelsvej 9^2, København S.

1959 Jensen, Per Albin,
Østre Alle 44, Viby J.

1959 Jepsen, Kr.,
Mælkeriet Christianshåb, Vejle.

1929 Jespersen, Poul Huge, dyrlæge,
Enghavevej 3, Hjørring.

1957 Juhl, Ann, kontorass.,
Nygade 20, Grindsted.

1957 Jung, Eva,
Hvelplundgaard, Sdr. Omme.

1957 Juul, Lars,
Årslev, Brabrand.

1954 Jøker, Kirsten Nissen,
Spjarup, Egtved.

1951 Jørgensen, Grethe, f. Præstegaard,
Fænøvænget 6, Odense.

1948 Jørgensen, Inger Marie, lærerinde, Centralskolen, Aarup.

1949 Jørgensen, Karen, f. Nielsen,
Langelinie 53, Vejle.

1956 Jørgensen, Ib,
Gråbrødretorv 21^3, København K.

1934 Jørgensen, Magnus,
Islandsvej 2, Hjørring.
Kaalund, H. V., overportør,
Vesterbrogade 13, Grindsted.

1943 Kaasbjerg, Viggo, repræsentant,
Nærumvænge 57, Nærum.

1937 Kelly, Nora, f. Krøll,
13 View Ave., Bure Homage,
Hauts, Christchurch, England.

1924 Kjalke, Poul, politimester,
Rønne.

1932 Kjestrup, Maire, f. Nielsen,
Zeisesvej 4, Haderslev.
Kjær, Leo Straasø, overlærer,
Hørlycks Alle 8, Grindsted.

1957 Kjær, Inger Margrethe,
Hejnsvig.

1953 Kjær, Lucy Valentin, f. Jensen,
Teglværksparken 53, Humlebæk.

1957 Kjær, Mette Kirsten,
Vindingevej, Bolig A, Nyborg.

1940 Kjær-Olesen, Tage, vejassistent,
Søndre Landevej 43^2, Sønderborg.
Knudsen, Erling,
Pension Vesterport, Fabriksvej 2 A,
Næstved.

1950 Knudsen, Elna Outzen,
Bakkealle 17, Aabyhøj.

1957 Knudsen, Mette Marie,
Stenderup pr. Krogager.

1950 Kold, Charlotte, f. Stoutrup,
lærerinde, Prins Haralds Alle 18,
Fruens Bøge.

1953 Kragelund, Kirsten, f. Søndergaard,
Vestergade 2, Grindsted.

1941 Kranold, Inge Søholt, f. Christensen, Blidalundh. 5, Charlottenlund.

1957 Kristensen, Anna Lise,
Donslund pr. Holsted.

1924 Kristensen, Hans P., kommis,
Brugsforeningen, Tistrup.

1923 Kristensen, Jørgine, f. Jørgensen,
Gl. Møllevej 13, Varde.

1933 Kristensen, Kristian L., civiling.,
Brandstrupvej 28, Varde.
Kristensen, Lili, f. Buch, Holmevej 275^2, Holme pr. Viby J.

1927 Kristensen, Julie, f. Engelbrecht,
Brandstationen, Fredericia.

1957 Kristensen, Poul Erik,
Nørre Alle 6, Grindsted.

1950 Kristensen, Svend, kasserer,
Nørregade 60, Grindsted.

1957 Kristensen, Tommy,
Bolig 1, S.A., Sdr. Omme.

1955 Krogh, Søren,
Kragholmsgade 9, Frederikshavn.

1952 Krogsgaard, Anders, stud med.,
Brendstrupvej 72^2 C, Århus.

1955 Krogsgaard, Karen, defektrice,
Banegaardsvej 6, Grindsted.

1955 Krogsgaard, Merete, bankassistent,
Banegaardsvej 6, Grindsted.

1924 Krogsgaard, N. J., inspektør,
Banegaardsvej 6, Grindsted.
Krogsgaard, Hedvig, frue, lærerinde, Banegaardsvej 6, Grindsted.

1945 Krupsdahl, Regnar, fabrikant,
Stakroge.

1934 Krøll, Herman, ingeniør,
Nørregade 65, Grindsted.

1943 Kvist, Holger, manufakturkommis,
Præstevænget, Egtved.

1950 Kølbæk, Peder Grau,
Hellerupvej 82, Hellerup.

1939 Larsen, Børge, bankass.,
Stadionvej 28, st., Bolbro-Odense.

1948 Larsen, Else, f. Lund,
Grevsensgade 10, st. th., Korsør.

1957 Larsen, Hanne Lautrup,
Sdr. Felding.

1957 Larsen, Huge U.,
Jyllandsgade 10, Grindsted.

1936 Larsen, Jens Tage, landinspektør,
Lemvig.

1957 Larsen, Knud Munk, handelslærling, c/o Villy Jensen, Nørregade, Grindsted.

1924 Larsen, Søren Poulsen, kæmner,
Ansager.

1957 Lauridsen, Erling Rahbek,
»Solbakke«, Nordenskov.

1953 Lauridsen, Karen Margrethe,
Ny Munkegade 90, Århus.

1920 Lauridsen, Ove, dyrlæge,
Thyregod.

1921 Lauridsen, Anna, f. Andreasen,
Thyregod.

1936 Lauridsen, Marius, præst,
Rådmand Steins Alle 9^1,
København F.

1946 Lauridsen, Ove, premierløjtnant,
Fuglesangsalle 105, Århus.

1947 Lauridsen, Svend Aage, fjernsynstekniker, Fjernsynssenderen, Frejlev pr. Aalborg.

1954 Laursen, Inge, f. Jung, tekn. tegner,
Æblevej 9, Holme pr. Højbjerg.
Leth, Georg, redaktør,
Nørregade 31, Grindsted.

1945 Licht, Hans Henrik, advokat,
Grindsted.

1918 Licht, Ketty, f. Bjerg,
Grindsted.

1942 Licht, Kirsten, cand, mag.,
Rønnebærvej 50, Holte.

1957 Lind, Niels,
Apoteket, Ribe.

1953 Lindskov, Elisabeth, f. Jensen,
Thurasvej 8, Kolding.

1929 Locht, Gustav, Egtved.

1940 Lorentzen, Lorentz Ravn, forvalter,
Frederiksbjerg Tømmerhandel,
Læssøesgade 20, Århus.

1956 Lund, Marie, telegrafelev,
Humlebæksg. 36 B, København N.

1953 Madsen, Elly, kontorist,
Vesterbrogade 9, Grindsted.

1954 Madsen, Else Marie Sand, f. Andersen, Ths. Nielsensgade 5, st. tv., Århus.

1952 Madsen, Niels Peder,
Strandbygade 90^3 tv., Esbjerg.
Markussen, Birgit,
Starup Mejeri, Tofterup.

1954 Markussen, Ernst Uhd,
konstruktør, Østerg. 13, Ansager.

1944 Mathiesen, Børge, sparekassefuldmægtig, Fynsgade 36, Grindsted.

1952 Marker, Inge-Birgith Ruban,
f. Rechnitzer, Fynsgade 46,
Grindsted.
Mathiasen, Laurits,
Hotel Rødding, Rødding.
Mathiasen, J. P.,
Raffles Hotel, Singapore, Indien.
Mathiasen, Jørgen Preben,
Ny Strandvej 24, Espergærde.
Meadows, Herle, f. Jensen,
Canoo, Bahrein, Persian Gulf.

1942 Mikkelsen, Edith, f. Fonnesbæk,
Jernbanestationen, Verst.

1957 Mikkelsen, John Erik,
Sdr. Omme.

1951 Mikkelsen, Mads Christian,
Bernstoffsvej 36, Viby J.

1948 Mikkelsen, Werner, revisorass., Äst Andelsmejeri, Vandel.
Modvig, Gunnar, Bresermannsalle 4, Nakskov.
Moesgaard, Kristian, Ny Moesgaard, Sdr. Felding.

1956 Mortensen, Jens Gunnar, 411003 tlfkmp., Langelandsgades Kaserne, Århus.

1957 Morsing, Birte, Hovedgaden 30, Sdr. Omme.

1957 Mulbjerg, Svend Aage, Moldevej 3 B, Vejle.

1952 Mæng, Harry, Svanevej 2, Lemvig.

1939 Munk, Per, maskinmester, Aarup.

1923 Møbjerg, Marinus, bogbinder, Borgergade, Grindsted.

1949 Møller, Ellen, f. Nikolaisen, Mariendalsvej 52 d[1], København F.

1936 Møller, Else, f. Møller, Lillisvej 5, Aalborg.

1950 Møller, Else Rita, Stakroge.

1957 Møller, Niels Anker Stahlfest, Birkevej 19, Nyborg.

1927 Møller, Robert J., Sdr. Felding.

1957 Møller, Tonni, Magnoliavej 26, Århus.

1925 Møller Madsen, Niels, murermester, Lillerupvej 6, Rønde.

1954 Neumann, Eva, f. Ingstrup, Solsortevej 13, Grindsted.

1956 Nielsen, Allan Vinge, c/o Smed Agner Nielsen, Skovlund pr. Mølby.
Nielsen, Ellen, f. Nielsen, damefrisørinde, Vestergade 20, Grindsted.

1957 Nielsen, Elna Bente, Bolding pr. Glejbjerg.

1956 Nielsen, Erling Bloch, Nordenskov.

1944 Nielsen, Gunner Helle, Kong Hansvej 7, Vejle.

1922 Nielsen, H. Herløv, 50 Hill Christ, Deep River, Ontario, Canada.

1946 Nielsen, Grethe Marie, f. Hansen, Bjerregrav.

1953 Nielsen, Inge Marie, f. Axelsen, Lønborgvej 25, Tarm.

1957 Nielsen, Kaj Moesgaard, bankass., Fynsgade 2, Grindsted.

1922 Nielsen, Laur. præst, Vester Sottrup.

1957 Nielsen, Laust Nissen, kontorass., c/o Præstegaards Tømmerhandel, A/S, Grindsted.

1959 Nielsen, Lone, Rungsted Strandvej 306, Rungsted.

1957 Nielsen, Lusci Guldager, Nordenskov.

1957 Nielsen, Niels Peter, Fynsgade 6, Grindsted.

1935 Nielsen, Nanna, f. Christensen, Skyttensvej 33, Holbæk.
Nielsen, Hans Helle, Viborgvej 1, Silkeborg.
Nielsen, Oluf, Mondgaard, salgschef, Roskildevej 86, Slagelse.

1959 Nielsen, Birthe Smedegaard, Vestergade 20[1], Grindsted.

1955 Nielsen, Svend Wulf, Gilbjerg Skole, Hejnsvig.

1957 Nielsen, Tove Birch, Sdr. Omme.

1941 Nielsen, Willy Verner, uddeler, Brugsforeningen, Spandet pr. Arnum.

1941 Nikolajsen, Karl Heine St., prokurist, Grønnevej 39 A st., Virum.

1945 Nikolajsen, Niels Chr., tjener, Houborg kro, Houborg pr. Holsted.

1953 Nis-Hansen Jørgen, Hestedamsgade 22, Horsens.

1924 Nordbeck, Sv. Aa., hovedkasserer, Den Kellerske Anstalt, Brejning.

1945 Nordbjerg, Holger, styrmand, Teglvænget 15, st., Aalborg.

1957 Nørgaard, Birger Peter, Sdr. Omme.

1937 Nørgaard, Carl, civilingeniør, Skovbrynet 11, Allerød.

1927 Nørup, Viggo, jernbanedetektiv, Skovvejen 50, Århus.

1954 Oddershede, Christian, trafikass., Søndergade 62, Tarm.

1929 Oehlenschläger, Johs. G., prokurist, Engvej 29, Grindsted.

1944 Olesen, Anders Larsen, kommunekasserer, Herstedvester pr. Tåstrup.

1938 Olesen, Bent Anker, Grand Hotel, Grindsted.

1942 Olesen, Else, f. Thrane, Grand Hotel, Grindsted.

1939 Olesen, Vibe Anker, Grand Hotel, Grindsted.
Olsen, Anna, vaskerileder, Sygehuset, Grindsted.

1929 Olsen, Etta, f. Mortensen, Bjerget 20, Kalundborg.

1928 Olsen, Evald Bjerregaard, bankfuldmægtig, A/S Varde Bank, Esbjerg.
Olufsen, Käthe, kontorelev, Vestergade 9, Grindsted.

1920 Ostenfeld, Ruth, f. Chirstensen, Dalgas Avenue 17^2, Århus.
Paarup, Børge, købmand, Borgergade 8, Grindsted.

1955 Pedersen, Bent, postass., Frederiksberg Alle 27^2, København V.

1958 Pedersen, Bjørn Frej, Landerupgaard, Tavlov.

1955 Pedersen, Hans Peder, smedesvend, Nørre Alle, Grindsted.
Pedersen, Henning Arve, værkfører, Aggersvoldsvej 4 A^1, th., Brønshøj.

1954 Pedersen, Dora, Villa »Pax«, Ansager.

1957 Pedersen, Inge Lise Klinkgaard, Nørre Langelund pr. Filskov.

1957 Pedersen, Kirsten, Vejlevej 28, Sdr. Omme.

1954 Pedersen, Helena Søndergaard, Jerring pr. Grindsted.

1931 Pedersen, Knud, kasserer, Skolegade 10, Grindsted.

1922 Pedersen, Kristen, skolebestyrer, Vejen Realskole, Vejen.
Pedersen, Margrethe, frue, lærerinde, Vejen Realskole, Vejen.
Pedersen, Lene Pultz, Mønsgade 6, Århus.
Pedersen, Maja, overlærer, Sundholmsvej 109^3, København S.

1954 Pedersen, Niels Peder, bankass., I. P. Jensensvej 20, Grindsted.

1952 Pedersen, Søren Viggo, lærer, Nørregade 66, Grindsted.

1950 Pedini, Gerda Lyhne, f. Hansen, Kretavej 5^4, th., København S.

1957 Petersen, Karen, Seminariet, Jelling.

1936 Petersen, Nanna Kjær, f. Clausen, Cellovej 25, Herlev.

1957 Petersen, Ulla, bankelev, Holdgaardsvej 3, Sdr. Omme.

1924 Pettersson, Kamma, f. Christensen, Åkirkeby.
Pettersson, Sv. Aa., skoleinspektør, Åkirkeby.

1919 Plagborg, Julius, bankbestyrer, A/S Varde Bank, Grindsted.

1950, Plagborg, Kaj, Vendersgade 42, Holstebro.

1953 Plagborg, Karen Margrethe, f. Eskildsen, Krogagervej 6, Grindsted.

1937 Porst, Else, f. Grunnet, Sindshvilevej 11^4, København F.

1933 Poulsen, Aksel, forretningsfører, Bellisvej 8, Varde.

1937 Poulsen, Simon, dyrlæge, Ørnhøj.

1925 Præstegaard, Nanna, f. Møller, Jernbanegade 15, Grindsted.

1949 Præstegaard Petersen, Inger, f. Thyrgaard, Gården »Flåris«, Klovborg.

1922 Quesel, Margrethe, f. Holm, Nørre Nebel Realskole, Nørre Nebel.

1922 Rahbek-Sørensen, Richard, 99 Manchester road, Wilmslow, Cheshire, England.

1945 Rahbek, Hans, fabrikant, Svejbæk.

1934 Rasmussen, Andreas, planteskoleejer, Stenagergårds planteskole, Højmark pr. Randers.

1957 Rasmussen, Arne Kjær, Rojumvej 107, Sønderborg.

1930 Rasmussen, Else-Margrethe, f. Pedersen, prokurist, Evaldsalle 89, Esbjerg.

1957 Rasmussen, Inga Ruby, Fynsgade 23, Grindsted.

1936 Refer, Bent, skovfoged, Smedegårdsvej 17, Overlund, Viborg.

1940 Revald, Knud, ingeniør,
Vermehrensvej 17, Odense.

1938 Richardson, Karen, f. Fallesen,
»Danelea«, Slinesoakroad,
Woldingham, Surrey, England.

1920 Riising, Chr., farmer,
Northclif, W. Australia.

1947 Rikhof, Elin, jordemoder,
Afd. DO, Amtsygehuset, Odense.

1947 Rolsted, Anni, f. Eriksen,
Peter Fabersvej 3, Århus.

1923 Rosenmai, Thomas, 6714 Indian
Ave., Chicago, Ill., U.S.A.

1936 Sadolin, Vagn, forretningsfører,
Randalsvej 27, Fredericia.

1957 Sass, Lotte,
Spurvevej 7, Grindsted.
Schelde-Jensen, Kristen, fuldmægtig, Hobrovej 4 A, Randers.

1956 Schmidt, Elin Muusmann, Ansager.

1957 Schmidt, K. Margrethe,
Nørregade 44, Grindsted.
Schrøder, Vagner,
Nørregade 2, Grindsted.

1953 Schweder, Hans Henrik,
Sprogøvej 2^1, København F.

1930 Schydt, Helge, tandlæge,
Nørretorv 2, Vejle.
Schønberg, Michael, lærer,
Grindsted Realskole.

1944 Sig-Jensen, Rachel Johanne Sindbjerg, f. Martinsen, Vendersgade 5, Holstebro.
Sillassen, Børge,
Skovby pr. Kassemose.

1957 Sjøgren, Inge-Lise, defektriceelev,
Kastanievalle 3, Grindsted.

1948 Skjoldbjerg, Karen, f. Søndergaard,
»Hjørnegården«, Farre.
Skov, Eivind, malermester,
Jernbanegade 20, Grindsted.

1920 Skovbjerg, Ejler, dvrlæge, Ølgod.

1927 Skovborg, Heine, civilingeniør,
Houlkjærshøjen 7, Viborg.

1944 Sort, Gudmund Th.,
Ane Katrinesvej 14^4, København F.

1948 Spicker, Folmer, trafikass.,
Vorbasse.

1947 Spicker, Martha, f. Skriver.
Vorbasse.

1956 Starup, Gunnard,
Sønderby, Grindsted.

1954 Starup, Knud Windfeld,
Faaborg pr. Varde.

1932 Storgaard, Børge,
Hansens Hotel, Grindsted.

1934 Storgaard, Anders, direktør,
Valdemarsvej 21, Randers.
Storgaard, Edith,
Hansens Hotel, Grindsted.

1957 Stæhr, Stiig,
c/o Sahl, Døesvej 95, Holstebro.

1927 Søes, Anna,
Købmandsgården, Gesten.
Søgaard, Peter Chr., postass.,
Friggsvej 15^3, Fredericia.
Søgaard-Andersen, Helge, bankbogholder, Andelsbanken, Vejle.

1935 Søndergaard, Ernst, bankkasserer,
Jorden rundt 17, Grindsted.

1938 Søndergaard, Inge, f. Madsen,
Jorden rundt 17, Grindsted.
Sørensen, Birthe, f. Christiansen,
damefrisørinde, Vestergade 2,
Grindsted.

1951 Sørensen, Edith Eeg, c/o Brdr.
Sørensen, Vestrebro, Aalborg.

1942 Sørensen, Gerda, f. Madsen,
17 Normandy Boulevard, Toronto
Ontario, Canada.

1951 Sørensen, Bodil Kaas, f. Hansen,
Solvang 12, Vejen.

1959 Sørensen, Hans Fürst,
Hellevad Dambrug, Hellevad.

1958 Sørensen, Merete,
»Møjens Løn«, Hejnsvig.

1923 Sørensen, Mixen, kæmner,
Janderup.

1957 Sørensen, Niels Chr., c/o gårdejer
Søren Sørensen, Filskov.
Sørensen, N. P., sognepræst,
Randersgade 3^2, København Ø.

1924 Sørensen, Petrea Gaarde, fysioterapeut, Vestergade 16, Grindsted.

1948 Sørensen, Rudolf Winther,
Blaahøj.

1927 Sørensen, Valter, læge,
Aldersrovej 39, Århus.
Søørhus, Solvejg, f. Lauridsen,
Wesselsgate 12^1, Oslo.

1937 Taarnhøj, Mippe, f. Nielsen,
c/o overlæge Taarnhøj, Amtsygehuset, Glostrup.

1954 Thisted, Karen Vibeke, Randbøl.

1923 Thomsen, Harald, lærer, Magleøgade 31[1], Korsør.
Thomsen, Johan Dyhr, Lind pr. Herning.
Thomsen, K., bibliotekar, Borgergade 25, Grindsted.

1925 Thomsen, Ruth, f. Hansen, Strandgade 9, Vejle.

1927 Thomsen, Sigurd, Missionshotellet, Vorbasse.
Thrane, Hans Fr., Vestergade 2, Grindsted.

1957 Thygesen, Karen Bjerre, Bække.
Thygesen, Erik, Gymnasiet, Høng.

1953 Toft, Bent, kontorist, Skolegade 10, Grindsted.

1957 Tranberg, Anna, Hodde pr. Ansager.

1959 Thuesen, Ejgil K., Stationsvej, Agerbæk.

1942 Vad, Jacob, kontorist, Vigerslevvej 336, Valby.

1932 Vinter, Aage, økonomiinspektør, Skolegade, Grindsted.

1957 Vendler, Karl Illum, Tofterup.

1955 Vig, Ketty, Hejnsvig.

1955 Worup, John, Elmegade 2[1], tv., København V.

1959 Zeilberger, Peter, Elmegade 4, Esbjerg.

1954 Zinn, Allan, stud. arch., Falkoner Alle 30, København F.

1944 Øhlenschlæger, Carl Chr., bogholder, Højgade 47, Hammerum.

1922 Østergaard, Ernst, sparekassedirektør, Hobro.

1957 Østergaard, Erling Allan, Bogensegade 7[1], Århus.

1951 Østergaard Christensen, Elna Kristine, f. Præstegaard, Gl. Vejlevej 7, Herning.

Husk at anmelde adresseforandring til skolen!

INDHOLD

I.

Årsfesten 2

Skolens årsberetning 3

II.

Elevforeningens årsskrift 29

Tage Grunnet: Bestyrelsen hilser jer 30

Ove Lauridsen: Tanker ved et 40 års jubilæum 31

Nanna Mose Nielsen: 1935—1960 33

Mik og Jens Futtrup: En hilsen fra Hanved 36

Erik Thygesen: Noget om vi mennesker — endnu engang 38

Erling Frederiksen: Brev til formanden 43

Poul H. Fromsejer: Børnebyen — hvor alle er ligestillede 47

Medlemslisten 1960 54

GRINDSTED

Thorkild Andersen . Midtjysk Bogtrykkeri

1960